Ժ.Զ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4053 — ՅՈՒՆԻՍ 29 / 11 ՅՈՒԼԻՍ 1899 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ — 3 ՐԼՊԻԼ ԷՎՎԷԼ 1317 — Ժ.Զ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4053

در علیه غلطه ده (آره‌وك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه
ՊՈԼԻՍ, Գալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK",
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որեւէ գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան. 140 Ղրշ
» » » » վեցամսեայ. 70 »
» » » » եռամսեայ. 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան. 40 Ֆրանկ
» » » » վեցամսեայ. 20 »
Դրամի փոխարէն դիմաց թղթի փուլ կ'ընդունուի, 110 դրուշի դիմաց 100 դրուշի հաշուով:
Ցեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդներուն կը վերաբերի:
Տանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՊԷԼՃԻՈՅ ԳՈՐԾԵՐ

Պէլճիոյ նախարարապետը վերջապէս տեղի տուաւ ընդդիմադիր ելեւմտականներուն բուռն պայքարին առջեւ, ետ առնելով իր ընտրական հոլչաւոր ծրագիրը, — թէկուզ զանազան կուսակցութիւններու ներկայացուցիչներէն կազմուած յանձնաժողովի մը քննութեան բովէն անցընել տալու ձեւին տակ, որ իրականութեան մէջ կը նշանակէ թէ մէկդի պիտի դրուի։ Զոհողութիւն մը կամ պարտութիւն մըն էր այս որուն յանձնառու եղաւ դահլիճը՝ տեսնելով երկրին ներքին տագնապալի կացութիւնը որ ծագում առած էր այդ ծրագրէն և մանաւանդ իր կուսակցութեան՝ այսինքն կղերականներուն դեմ սերտիւ միացած դտնելով յանկարծ ազատական ու ընկերվարական ելեւմտականները որոնք մինչեւ այն ատեն զիրար կը հալածէին։

Ընտրական նոր ծրագիրը, որուն հեղինակն է Պ. Վանտէնբէյռպում, այնպէս վարպետութեամբ պատրաստուած էր որ կղերական կուսակցութեան ելեւմտականներուն թիւը, որ եւէ պարագայի մէջ, ութսունը հինգէն պակաս չի պիտի կրնար ըլլալ և ընդդիմադիրներուն ալ վիճաբանելի չուելի, ինչ որ ազատականներուն ու ընկերվարականներուն պարտութիւնը կը նշանակէր։ Այս յայտնութեան վրայ էր ահա որ փոթորիկը փրթաւ։

Պէլճիական գործերուն պահ մը ստացած ծանրակշիռ հանգամանքին հետեւանքով, Ֆիկառօի խմբագիրներէն Էմիլ Պէռ. Պրիւսէլ գացած էր ուրիշ շահեկան նօթեր ղրկած է իր թերթին, մասնաւորապէս նախարարապետ Պ. Ժիւլ Վանտէնբէյռպումի վրայ, հեղինակը ընտրական նոր ծրագրին որ պատճառ եղաւ խորհրդարանական այնքան կռիւներու և փողոցային արիւնալի անկարգութիւններու։ Օրուան քաղաքական անձնաւորութեանց շարքին մէջ կ'արժէ ծանօթութիւն մը տալ այդ ինքնատիպ դէմքին վրայ։ Այդ տոկուն կամքի տէր ու յամառ աշխատող դիւանագէտը, որ ընդդիմութեան ու ատելութեան ահագին հոսանք մը հանեց իր դէմ՝ որուն գործունէութեան բուռն եղանակը այնպէս մը ցոյց կու տայ, հեռուէն, իբր թէ բիրտ բնաւորութեան տէր, խօսող կռուող մարդ մը եղած ըլլար, լակեաց ու հեգամտոյր երեւոյթով պարոն մըն է, աւելի հաւատաքննութեան կրօնաւորի մը դէմքով քան ժամանակակից դիւանագէտի, այնպէս որ պէլճիական թերթերէն ոմանք հեգնոտ կրճատումով մը ԲէռՊում (Հայր Պում) կ'անուանեն զինքը։ Հաղիւ վաթսուն տարեկան կայ, կանոնաւոր դիմագիծերով, ածիլուած դունատ երեսով ու թաւ պեխերով։ սաւուերի մը պէս կը քալէ Պրիւսէլի փողոցներուն մէջ, գրեթէ պատերուն տակէն, միս մինակը։ արդէն մենակեաց մըն է, թէ՛ իր տաքը մէջ, թէ՛ դուրսը։ Եւ սակայն, այս առանձնամոլը իր երկրին ամէնէն աւելի շրջապատուած մարդն է, վասն զի իբրեւ պետը երկաթուղիներու վարչութեան, քառասուն հազար պաշտօնեայ կը կառավարէ, որուն վրայ աւելցուց նաեւ բանակին կառավարութիւնը, պատերազմական նախարարի պաշտօնն ալ ստանձնած ըլլալով երկու երիւք տարիէ ի վեր։

Պէլճիոյ զինուորական օրէնքը չատ հնօրեայ ձեւով մը չինուած է, այնպէս որ զօրավարները կը յայտարարեն թէ չի համապատասխաներ ոչ Եւրոպի պաշտպանողական պէտքերուն ո՛չ ալ ընկերային պատշաճութեանց։ հետեւաբար կը մերժեն որեւէ պատասխանատուութիւն ու անոր հետ մէկտեղ՝ պատերազմական նախարարի պաշտօնը։ Այս անակնկալ գործադուլին առջեւ, Պ. Վանտէնբէյռպում ինքը իր վրայ առաւ դայն։ աշխատելու այնքան զօրաւոր կարողութիւն մը ունի և իր գործերուն մէջ պարտականութեան այնպիսի բուռն զգացում մը կը դնէ, որ նոյն իսկ իր հակառակորդները կը խոստովանին եղեր թէ մասնագէտները ու զինուորականները ապշեցնելու աստիճան ձեռնհասութիւն ձեռք բերեր է այդ նոր ճիւղին մէջ ալ, արագ կերպով։

Պէլճիոյ նախարարապետը առտուն կանուխ կ'ելլէ իր տունէն, երթալ պատարագի ներկայ գտնուելու համար մայրապետներու վանքի մը մէջ որուն դրացի է։ և ժամը 8ին (Ք. Ե.) աշխատութեան սեղանին առջեւ կ'անցնի։ Ամուրի է։ բարեկամ չունի, հիւր չընդունիր, այցելութեան ալ չերթար, դուրսը չի ճաշեր և մինչեւ իսկ՝ իրեն համար բացառութիւն ըլլալով՝ արտօնութիւն ստացած է ներկայ չգտնուելու արքունական հացկերոյթներուն ու երեկոյթներուն։

Օրուան ու գիշերուան մէջ տասնըվեց ժամ կ'աշխատի, և ատեն ատեն, քիչ մը հանգստանալու համար, կ'երթայ առանձնական գիւղական տուն մը, քաղքին ծայրը, Անտերլեխթի արուարձանին մէջ, ուր չի գիշերեր սակայն։ օր մը ամբողջ այդ առանձնութեան մէջ կը մնայ, երաշելով, կարդալով, աղօթելով։ այնչափ կը սիրէ այդ մենաստանը որ կը պատմեն թէ իր նախարարական լիշակին (տարեկան 40,000 ֆրանք) մեծագոյն մասը կը ծախսէ դայն նորոգելու և զարդարելու։ Այնտեղ կազմած է 5—6000 հատորով մատենադարան մը և ծանրագին առարկաներով լեցուն թանգարան մը։

Պ. Վանտէնբէյռպում, որուն երկարաձիգ անունը ժողովրդային երգի մը յանկերգի ծառայեց վերջին ցոյցերուն առիթով, Պրիւսէլի փողոցներուն մէջ, ո՛չ միայն բարեկամ չունի (խորհրդարանական կուսակիցները անձնական բարեկամներու հետ չշփոթելով) այլ ամէն մարդ թշնամի է իրեն։ բայց ինքը բնաւ փոյթը չըներ այս բանը։ սիրուելու կամ հաճելի դառնալու համար չէ որ կը գործէ։ իր նպատակն է, ամէն պարագայի մէջ, իր կեանքն ու գործերը հաստատելու իտէալի մը, այսինքն իր խղճի ու իր հաւատքի ձայնին, իր վեհապետին կամքին և իր պատկանած կուսակցութեան շահերուն։ ժողովրդական ըլլալ կամ ատելի դառնալը հաւասարապէս անտարբեր կը թողուն զինքը։

ՊԶՏԻԿ ՆՕԹԵՐ

Գ ՈՒ Կ

Միամիտ Պաքուցի թղթակից, որ կարծեր է թէ արմնցնէ զարմնցնէ պիտի մեզի երկու ռուսահայ քահանաներու դերեզմանոցէն արտաքսուիլը հաղորդելով Արեւելքին, վասն զի «հարամ են եղել», տէրպապանց՝ը։

Նորէն, շահատակութեան ոգիոը թրքահայ տէրտէրն է որ կը գերազանցէ։ Պօթուշանի մէջ, կարգալոյծ Աթանա քահանայ մը որ սրճարան կը բանայ, իր երեսէն խիպ ու ամօթը սկրթելով, բայց ոչ քահանայական հագուստը վրայէն, որով կը ծառայէ եղեր իր յաճախորդներուն։

Ես գիտէ՛ որ տէրտէրը մօրուք կ'ունենայ, որուն կղկալ կ'ըսենք, բայց չէի գիտեր որ սրճարանի մէջ կառուցնի գոգնո՛ց կրնար ըլլալ այն։ գիտէի որ քահանան խաչանգստի օրէնսդ ջուր կը խմցնէ մեզի, բայց չէի գիտեր որ «սեւ ջուր» ալ կրնար խմցնել անիկա։

Զսլիսի զարմանամ եթէ նախկին տէր հայրը սրճարանէն յետոյ գինետուն մըն ալ բանայ։ Քանի որ ռուսահայ տէրտէրները յաճախորդ կրնան կոր ըլլալ կապէլային՝ խօսքը մէջերնիս, ես նախատեսած կը համարիմ գինետան մը սեփականատէրը ըլլալ քան անոր յաճախորդը։

Բայց կը պաղատիմ որ, սիրուն մարդ, հո՛գ, այդ բանալիք խանութիդ մէջ, ա՛լ կանգ առնես դուն, վասն զի գինետան «գէն ակ»ի անցնիլ՝ սատանին կամուրջը անցնելու չափ դժուար չէ, սիրուն մարդ...։

ԱՆՑՈՐԴ

ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ

ԲԱՐՔԵՐ ՈՒ ԱՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ ՏՈՆԸ ԳԱՒԱՌԻ ՄԷՋ

Համբարձման տօնը գաւառներու մէջ առաջինը կարելի է համարել, նախնի սովորոյթներու և աւանդութիւններու այնքան գեղեցիկ նմոյշներ իր հետ կապուած ունենալուն համար։ Իրաւ է որ մեր մէջ ամէն մէկ տօն իր հետ միացուցած ունի նաեւի դարերէն մէյ մէկ յիշատակ, բայց Համբարձման տօնը այդ կողմէն առաջինն է։ կան, կամ աւելի ճիշդ, մօտիկ անցեալի մը մէջ եղած են գաւառներ ուր այդ օրը եկեղեցական տօնէ մը աւելի նահապետական դարերու կեանքն ու սովորոյթները կենդանացնելու յատկացուած է եղեր կարծես։ Եւ հիմա, այդ օրուան տօնախմբութեան աւանդական մասին մէջ իր բաժինը ունի գեղջկուհին ու երիտասարդը, ծերունին և մեր ամբողջ տունը կը տեսնէ պըտուկներու երեսը՝ թանի մէջ լողացող կարագի մեծ մեծ կտորները, սիրաը կը կարտ։ Ա՛խ ինչ կ'ըլլար որ իր երկու կոյսերն ալ այդպէս իւղոտ ըլլային։ Բայց մեռա չուներ, ատիկա անիրագործելի ցանկութիւն մը չէ, միայն պէտք է համբերել և սպասել Համբարձման գիշերին։ Ահա այդ ցանկալի գիշերն ալ. յետո՞յ։ Յետոյ չատ բան չկայ ընելու և ոչ ալ մեծ դժուարութիւն. միայն գիշերը, գիւղական լուռ ու հանգիստ գիշերը հասնելուն պէս, պէտք է բոլորովին մերկանալ և մինակ կաչիէ գոգնոց մը կապած ու ման մըն ալ չտուկ (կաթին պանրային մասիկները զատուելէն ետքը մընացած դեղնորակ հեղուկը) զգուշութեամբ պէտք է մտնել մամիկին բակը կամ ախոռը, հոն՝ ուր կթան անասունները կը կապուին։ Պէտք է չտուկը սրսկել անասնոց վրայ, մէկ քանի անգամ բոլորտիքը դառնալ, նատածներուն վրայովը ցատկել և կրկնել։ «Շտուկս քեզ, եղ ինծի։ կարմ բանաձեւը... ու ամէն ինչ վերջացած է։ ալ ման պէտք է չատնալիք իւղը տեղաւորելու համար։ Բայց չատ զգուշութեամբ, որովհետեւ Մամիկն ու իր տնեցիները հանգիստ քնացած չեն, արթուն կը հսկեն և վա՛յ, եթէ մէկը բռնուի։ այն ժամանակ տեղի կ'ունենայ խայտառակութիւններու ամենամեծը։ կան նոյնպէս և լէպլի ուրիշ հեւեր։ օրինակ, կարելի է չտուկը հանառակորդի երդիքէն վար թափել, կամ գիւղի նախիրգընան (նախիրի հաւաքուելուն տեղը) երթալ և կրկնել միեւնոյն ձեւը։

Լէպլի ազդեցութիւնը մեր գիւղերուն մէջ իբր ակներեւ ճշմարտութիւն ընդունուած է և ոչ ոք թող չկորձէ գեղջկուհին համոզել որ այդ բանը սխալ է։ Զեզի անմիջապէս կը սկսին օրինակներ բերել թէ այս ինչ տարին 6-5 կով ու մատակ կթող այն ինչ կինը լէպլի ենթարկուելով ամբողջ տարի մը դդալ մը իւղ չկրցաւ հաւաքել, այն ինչ կինը փրփուրէն զատ ոչինչ չստացաւ իր ձմուռէն, և այսպէս բազմաթիւ օրինակներ։

* * *

Ուրեմն պարզ է որ լէպլը մեր գիւղացիներուն համար ադէտ մըն է, բայց ատոր ալ դէմ դնելու ճարը կայ։ Կասարդութեան ազդեցութիւնը ոչնչացնելու ամենազդաւ միջոցն է՝ աղջիկներու «վիճակ» խորհրդաւոր քարն ու ջուրը, զոր պէտք է ձմռան մէջ զգուշութեամբ պահել։ Կան նոյնպէս ուրիշ միջոցներ։ Համբարձման տօնի օրը եթէ տէր մեր գիւղերը հանդիպի, կը տեսնէ որ մեր երդիքներուն շուրջը կլոր գիծեր ասչուած են և ատոնց վրայ խնամոտ կերպով անասուններու ադէն թխուած են եռանկիւնի նման բաներ զոր բնիկները արար կ'անուանեն։ ատոնք ալ նոյնպէս լէպլի ազդեցութիւնը ոչնչացնելու զօրութիւնը ունին։

Լէպլի նշանակութիւնը կը պակսեցնէ նաեւ այն հանգամանքը, որ կասարդուած իւղը շուտով կը ճանչցուի, որովհետեւ հաւած ժամանակ կարմիր գոյն կը ստանայ։ Իսկ եթէ մէկը կը ցանկայ արդարապէս իր իւղը պէրէքիրի ընել, ուրիշ միջոցներ կան։ Համբարձումը իր հետ չատ բարիքներ կը բերէ ցանկացողին։ Տօնի օր տանտիկիններն ու ծերուկները կը տեսնէք որ կանաչներու մէջ ինկած երեքնուկ (երեք փոքրիկ տերեւներէ կազմուած ընդհանրապէս) կոչուած խոտի մը 2, 4 կամ 5 տերեւ ունեցող տեսակները կը փնտռեն և եթէ գտնեն՝ իւղի կարասները ձգելով առատութիւնը արդէն երաշխաւորուած կը համարին։

Բայց այդ տօնի ժամանակ ինչ որ բնաստեղծական, նախնական և գեղեցիկ է, ժողովրդի մէջ տարածուած ա՛յն համոզումն է թէ, Համբարձման գիշերը կայ վայրկեան մը որ երկրիս վրայ եղած բոլոր չարժողութիւնը կը դադարի, կը դադրին նոյնպէս ջրերն ու ծովերը, մարդկանց վրայ մրափ մը կուգայ և այդ բոպէին ամբողջ ծառերը խոտերն ու ծաղիկները, լեռներն ու բլուրները գլուխ գլխի կրթնցնելով կ'ողջունեն իրար եղբայրական անուշ ու մեղմ ողջոյնով մը։ Ասոնք երկրիս վրայ։ իսկ երկինքը, Լիլան ու Մեննուն, սիրային անվերջ գժդաղութիւններէ յուսահատ՝ երկինքը վերացած ժողովրդական վիպասանութեան այդ երկու հերոսները՝ վերջապէս այն տեղ՝ երկինքը, աւուր շնորհիւ իրաւունք կը ստանան իրարու հետ սիրային համբոյր մը փոխանակելու և վերադառնալու իրենց տեղերը։ այդ երկու լուսատու սիրահարները մինչեւ այժմ ալ ճանչցողներ կան կ'ըսեն։ Եթէ այս նուիրական բոպէին մէկը կարողանայ արթուն մնալ, այնպէս կ'աւանդեն թէ ինչ ալ խնդրելու ըլլայ կը ստանայ և կը պատմեն թէ գիւղացի մը այդ գիշեր, բահը ձեռքը, երբ իր արտը կը ջրէ եղեր՝ տեսեր է այդ երանելի վարկեանը։ փոխանակ խնդրելու որ իր բահը ոսկի դառնայ, սխալմամբ «Աստուա՛ծ, բահս թիակ դարձուր» ըսեր է և խնդիրքը կատարուեր է։ Այս պատճառով ահա չատեր այդ գիշեր անքուն կ'անցընեն, բայց ոչ մէկը կը յաջողի տեսնել, որովհետեւ պէտք է գիտնալ նոյնպէս որ այդ բոպէն արդարներու մինակ տեսանելի կըլայ։

Այս գիշեր աղօթարանին պաղ ջրովը լուացուիլ նոյնպէս չատ օգտակար է, որովհետեւ ջուրը մարդուս մարմնէն կը հեռացընէ ցաւը։

Ալաշկերտ 10 յունիս. Հ. Պ.

ԶՈՂԱՅԻ ՇՈՒՆԸ

Էմիլ Զոլայի Լոնտոն անցուցած կեանքը պատմած տուններս, յիշած էինք այն սէրը՝ զոր նշանաւոր վիպասանը կը տածէ անասուններուն։ Այդ պատմուածքին մէջ Զոլա ըսած էր թէ որչա՞փ կը համակրէր անասուններու պաշտպան ընկերութեանց և թէ ի՞նչ հրճուանք զգացած էր այդ ընկերութիւններէն մէկէն պատուոյ մրցակ մը ընդունելով։ Յիշուած էին նաեւ Զոլայի շուները՝ որոնցմէ վերջինը՝ իր տէրը չտեսնելուն պատճառաւ մեռած է վիշտէն։ պարզայ մը՝ որ մեր համակրելի աշխատակից «Գիսմէյնի» առիթ տուաւ Փիչօնը գրելու, հոգւով մի՛ միայն կատուի մը հետ մնացող և յետոյ դայն կորսնցնող նաւավարին յուզիչ պատմութիւնը որ այնչափ ընդունելութիւն գտաւ։ Այս անգամ Զոլա ինքն իսկ կը պատմէ իր շանը մահը՝ նամակի մը մէջ՝ զոր ուղղած է L'ami des Bêtes լրագրին անօրէնուհիին՝ Օր. Ատրիէն Նէյրայի։

Աւասիկ այդ նամակը.

«Օրիորդ,

«Բոլոր իմ համակրանքս կ'ուղղեմ ձեզի՝ այն գործովի գործին համար, որուն ձեռնարկած էք ի նպաստ մեր պզտիկ քոյրերուն՝ անասուններուն։

«Ու քանի որ մէկ երկու տող կը խնդրէք իրմէ, ձեզի ըսեմ որ անցուցած վերջին ծայր անտանելի ժամերուս սէջէն ամէնէն դառնը եղաւ ան՝ ուր իմայայ թէ իմ հաւատարիմ ընկերս, իմ պզտիկ շունս՝ որ ամբողջ ինը տարի չէր բաժնուած իրմէ, յանկարծ մեռեր է իրմէ հեռու։

«Այն իրիկունը՝ ուր իբրեւ աքսորեալ մը մեկնեցայ, չկրցայ տուն երթալ ու չեմ կրնար յիշել թէ նոյն առտուն բազուկներուս մէջ առի՞ արդեօք իմ պզտիկ շունս, հսկուրիւցի՞ զայն, մնաս բարով ըսի՞ անոր։ Ասպահով չեմ եղած ասոր, ինչ որ չա՛տ տարբերցուցած է դիս։ Կինս կը գրէր ինձի թէ իմ պզտիկ շունս շաբաթակ զի՛ս կը փնտռէր և թէ զուարթութիւնը բոլորովին կորուսած՝ քայլ առ քայլ իրեն կը հետեւէր գերագոյն յուսահատութիւն մը արտայայտելով։

«Մեռաւ խեղճ կենդանին, գրեթէ կայծակնահար։

«Ինծի անանկ կու գայ թէ իմ մեկնումս զայն սպաննեց։ տղու մը պէս լացի վրան և այդչա՛փ ալ ազդուեցայ որ չեմ կրնար զայն յիշել՝ առանց լալու աստիճան յուզուելու։ Երբ վերադարձայ, տանս մէկ ամբողջ անկիւնը պարապ թուեցաւ ինծի։ Ու զոհողութիւններուս մէջ՝ ամէնէն ծանրերէն մէկն է իմ բացակայութեանս միջոցին չունիս մեռած ըլլալը։

«Մարդերէն բաներ են ասոնք, գիտեմ, բայց եթէ երբեք զանոնք ձեզի պատմեմ, օրիո՛րդ, պատճառը սա է որ ապահով եմ թէ գորովոտ հոգի մը ունիք դէպի անասունները և թէ չպիտի ծիծաղիք պատմածներուս վրայ։

«Եղբայրաբար,

ԷՄԻԼ ԶՈԼԱ.

ԱՆՀԱՆԳԱՐՏ ՏԷՐՏԷՐԸ

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐ, 15 Յունիս

Գաւառները, մանաւանդ չինական անծանօթ անկիւններու մէջ, կան չատ մը գեղջուկ տէրտէրներ, որոնք իրենց գայթակղական արարքներով ու կեղտոտ գործերով՝ քահանայի պարկեշտութեան հակառակ ընթացքներու մէջ կը գտնուին շարունակ։ ու այսպէսով՝ կարծուածէն աւելի տխուր ազդեցութիւններ, բարոյական վնասներ առաջ կը բերեն իրենց միջավայրին ու շրջանակին մէջ։ Կը պըղտորեն ժողովուրդին մաքուր հաւատքը, կը պաղեցնեն դայն եկեղեցիէ՛նալ, եկեղեցականէ՛ն ալ։ Ասոնք, կրօնական այնպիսի պաշտօնեաներ են, որ իրենց կոչումին արժանիքը և պաշտօնին գիտակցութիւնը չունենալէ զատ՝ նախատինք են մեր տոհմին ու այնքան նուիրական եկեղեցիին։ Այս տէրտէրներու դասակարգէն է նաեւ Հոտնով գեղին այժմեան տէրտէրը, եղիշէ քահանան։

Այս տէրտէրը բնիկ Հոտնովցի է։ Իր ուսումը և կրթութիւնը— եթէ երբեք կարելի է ուսում և կրթութիւն անուանել—առած է Մշոյ Ս. Յովհաննու վանքը։ Վարդապետներու ձեռքին տակ սովրած է կցկտուր հասարակ ընթերցանութիւն մը, և քիչ մըն ալ հասարակ երաժշտութիւն։ Տ. Եղիշէն, իր մանկական տարիքէն սկսեալ, աղվկալից կեանք մը ունեցեր է, որ կը շարունակուի մինչեւ այսօր ու դեռ պիտի շարունակուի։ Վանական մթոլորտին մէջ, ամէն օր կռիւի բռնուեր է թէ՛ վարդապետներու և թէ աշխարհական միաբաններու հետ, այնպէս որ, վերջէն ստիպեալ ճակատ տուած են իրեն վանքէն։ Տիրացու Յովհաննէսը, (այս էր իր աշխարհական անունը) վանքէն ուղղակի կու գայ Տիարպէքիր իր ուսումը կատարելագործելու համար։ Տիարպէքիրի մէջ կը մնայ գրեթէ տարիւկէս։ Տեղական բոլոր վարժարանները կը մտնէ ու կ'ելլէ։ Ոչ մէկ վարժապետի, ոչ մէկ աշակերտի խաթրը չի թողուր, ամէնուն հետ ալ անտեղի վէճեր, անտեղի կռիւներ կ'ունենայ, ու այսպէսով, Տիարպէքիրէն ալ կը մեկնի։ Կ'երթայ չրջակայ գաւառակները, ու կը սկսի վարժապետութիւն ընել գանազան տեղեր։ Մէկ տարուան մէջ տասը տեղ կը փոխէ։ Կ'երթայ Հայնի, կը պաշտօնավարէ ամիս մը, կը մեկնի կռիւով։ կ'անցնի Սլիվանի գեղերը, կը պաշտօնավարէ մէյ մէկ ամիս, կը մեկնի կռիւով։ կ'երթայ Հոտնով, դարձեալ նոյն բանը։ կ'երթայ Լէէ, նոյնպէս։ Լէէէն կ'անցնի Հորում գեղը ուր կ'ամուսնանայ և կը մնայ ատեն մը։

Դերձակեան Արիստակէս եպիսկոպոսը Տիարպէքիր գտնուած միջոցին, տիրացու Յովհաննէսը խորհուրդ կը յղնայ քահանայ ձեռնադրուելու, բայց ո՛ւր կը դիմէ չի կրնար հանրագրութիւն մը ձեռք ձգել։ Վերջին յոյսը կը դնէ իր ծննդավայրին, Հոտնով գեղին վրայ։ Հոտնովցիներն ալ կը մերժեն, ու այսպէսով նորէն չի յաջողիր։ Տիրացու Յովհաննէսը կը բարկանայ, կ'անցնի Լէէ, ու անաղնիւ միջոցի մը կը դիմէ։ գաղտնի կերպով, Հոտնով գեղին մեծերուն անուններով կեղծ կնիքներ փորագրել կու տայ, ինք իրեն համար կեղծ ու չինծու հանրագրութիւն մը պատրաստել կու տայ և կու գայ Տիարպէքիր, կը ներկայանայ Դերձակեան եպիսկոպոսին, և Հոտնովի վրայ քահանայ կը ձեռնադրուի՝ Տ. Եղիշէ անունով։ Այս ամէն բաները կ'անցնին ու կը դառնան, մինչ անդին, Հոտնովցիները բանէ մը տեղեկութիւն չեն ունենար։ Մէյ մըն ալ կը տեսնեն որ տիրացու Յովհաննէսը, մօրուքով ու Տէր Եղիշէ անունով կը մտնէ իրենց գիւղը։ Անցած դարձածները կը յայտնուին, բայց Հոտնովցիները նորէն զինքը չեն ընդունիր։ Տ. Եղիշէն, ճարահատեալ, կ'անցնի Հորում, դեռ «քառասունքի» մէջ, երեցկինը կը մեռնի, ու քանի մը ամիս յետոյ, իրարու ետեւ կը մեռնին իր զաւակներն ալ։ Ինքը կը մնայ միա-մինակ։ Այս մահերուն վրայ, Տ. Եղիշէն խելքը

քիչ մը թացուց, թեթեւցաւ,—թէեւ արդէն իսկ թեթեւին մէկն էր։

Ասկէ քանի մը տարի առաջ Հոտնովի նախկին քահանայ Տ. Մարտիրոսը, կը վախճանի. ասիկա յարմար առիթ մը կ'ըլլայ Տ. Եղիշէին՝ Հոտնով մտնելու համար. տեղացիներու կամքին հակառակ կ'երթայ կը հաստատուի հոն։ Հոտնովցիները Տ. Եղիշէն իրենց գեղէն հեռացնելու համար, քանի մը անգամ գրաւոր կերպով դիմումներ ըրին Տիրպէտքիրի Առաջնորդարանը, սակայն ապարդիւն մնացին իրենց դիմումները։ Առաջնորդարանի կողմէն գիր մը թէև գրուեցաւ Տ. Եղիշէին, որ գեղէն հեռանայ երթայ Մշոյ Ս. Յովհաննու վանքը, սակայն Տ. Եղիշէն տեղէն չշարժեցաւ։

Այս տէրտէրը, Հոտնով մտնելէն ի վեր, դեռ գոնէ մէկ անգամ պարզ ժամերգութիւն մը չէ կատարած ժողովուրդին, թէև ժողովուրդն ալ չպիտի փափաքէր այսպիսի տէրտէրի մը կատարած ժամերգութեան։ Զորս տարի եղաւ, որ Հոտնովի ժողովուրդը պատարագ չէ տեսած, ժամերգութեան, շարականի ձայն չէ լսած, հաղորդութիւն չէ առած, եւն. ու այսպէս զրկուած կը մնայ հոգեւոր սիրիթարութիւններէ։

Տ. Եղիշէն, Հոտնովի մէջ, այն տեսակ ստորին դիրք մը ունի, իր գէշ վարմունքներով, որ ներելի չէ ոչ միայն քահանայի մը, այլ եւոյն իսկ աշխարհականի մը. ա՛լ երեւակայեցէք թէ ի՞նչ աղտոտ ու կեղտոտ բարքերու մէջ կը գտնուի իր կոչումին ու պաշտօնին անարժան այս տէրտէրը, այս կրօնի պաշտօնեան, եթէ երբեք ներելի է կրօնի պաշտօնեայ անունը տալ այսպիսի մէկու մը։

Տ. Եղիշէն, շափազանց կրքոտ, շափազանց պարկացոտ է, հեսը խօսողը իր կարծիքին հետեւելու է, նոյն իսկ եթէ պակ ալ ըլլայ. եթէ ոչ, կռիւներ կը պատահին։

Պարտաճանաչ քահանայի մը պէտքը զգալի է Հոտնովցիներուն համար, բայց նա՛ Տ. Եղիշէն հեռացնելու է ատիկ։

Այս տողերը գրելով՝ խնդիրը կը յանձնեմ Ադդ. Պատրիարքարանի ուշադրութեան։ Մեծապէս պէտք կայ որ այս և այսպիսի գեղերու հոգեւոր պէտքերուն վրայ ալ քիչ մը մտածուի։

Մ. ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՍՊԱՆԻՈՅ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ. — Տեսպի Մարտիսի թղթակցէն.

«Հոս զարմանք կը պատճառէ այն կարեւորութիւնը զոր օտար լրագիրները, մանաւանդ Ֆրանսականները կու տան Սպանիոյ մէջ պատահած վերջին անկարգութիւններուն։ Հոս այնպէս կը նկատեն թէ լուրերը սահմանագլուխներէն անցնելնուն կը մեծնան։ Ֆրանսայի համար ալ նոյնն է. երբ թաղապետութեան վերաբերեալ խնդիր մը ծագի, արտասահմանի մէջ կ'ըսեն թէ Ֆրանսայի մէջ չտիթութիւններ ծագած են։ Այս անգամ, սակայն, չափազանցութիւնը ծայր աստիճանին տարուած է։ Ճշմարտութիւնը սա է թէ քանի մը քաղաքներու վաճառականները, բնականաբար բարեկարգ մարդեր, իրենց հանգած եղանակով բողոքել ուզած են ելմտացոյցին կարգ մը ծախքերուն գէմ որոնք ծայրայեղ կը թուին իրենց։ Այդ վաճառականները որոշեր են ժամ մը փակել իրենց խանութները, հիշդ այն վարկենին ուր այնչափ գործ չըլլար. սակայն այդ տեսակ միջոց մը, առերեւոյթս անվնաս, իրեն առաջին արդիւնք կ'ունենայ փողոցներուն երեւոյթը փոխելու և հաւաքմանց պատճառ ըլլալու։ Ապակիներ կոտրտեցան. զինուորները միջամտեցին և բարեկարգութիւնը վերահաստատեցին. սակայն հեռագիրը քալեց, արտասահմանի մէջ կը կարծեն թէ այսինչ կամ այնինչ քաղաքը բոցերու մէջ է և արիւն կը հոսի։ Արդարեւ ոստիկանութիւնը բաւական գործ ունեցաւ, բայց այդչափ. իրաց սովորական ընթացքը զգալի կերպով չխանգարուեցաւ։ Ելմտական նախարար Պ. Վիլլավէրտէի ելմտական ծրագիրները այդ ցոյցերուն իբրեւ պատրուակ ծառայեցին, բայց տակաւին ոչ ոք ժամանակ ունեցաւ զանոնք քննելու. ոև է լուրջ քննադատութիւն մը չիրաւ անոնց դէմ, և ձեռնհաս անձերը, ընդհակառակը, կ'ընդունին թէ այդ ծրագիրները քանի մը փոփոխութիւններ եթէ կրեն, մեծ գովեստի արժանի են և պատիւ կը բերեն զայն ներկայացնող նախարարին որ աւելի դժուարին խնդիրներ ունի տակաւին լուծելիք։ Սպանիոյ կառավարութիւնը անվիճելի բարեացակամութեան մը ապացոյցը տուաւ, և եթէ պատերազմին առաջ բերած ծախքերուն հետեւանքով չէ կրցած ետ կենալ տուրքերու յաւելումէ մը, գոնէ կրցած է արդար կերպով կատարել անոնց բաշխումը։ Կառավարութիւնը կը ծանուցանէ նաեւ թէ մեծամեծ խնայողութիւններ ըրած է, բայց ժողովուրդը աւելին կ'ուզէ. կարելի է ասոնք զանազան տեսակէտներով իրաւունք ունենան, սակայն այն տեսակ պէտքեր կան որոնց մասն առեւտրական սենեակներերը չեն կրնար դատողութիւն մը ընել։ Վաճառական մը շատ տրամադիր է երկրի մը շահերը ու ժողովուրդին իրաւունքները զոհել իր անհատական գործերուն։ Ուրեմն այդ մասին պէտք է Խորհրդարանն կարծիքը առնել և ոչ թէ վաճառականներուինը, որ պէտք եղածին չափ անկողմնակալ չէ։

«Արդ, կարելի է վստահ ըլլալ թէ ելմտացոյցը պիտի քուէարկուի՝ կարգ մը փոփոխութիւններով, բայց ատոր համար պէտք պիտի չըլլայ ելմտական նախարարին գործը իր տմարդութեանը մէջ տակնուվրայ ընելու։ Ասիկա գոհացուցիչ պարագայ մըն է ոչ միայն Սպանիոյ, այլ սպանիական պարտաթուղթ ունեցող օտարականներուն համար ալ, որոնք պարտաւորուած են համբերելու թէ Սպանիոյ կառավարութիւնը իրենց նկատմամբ կատարելապէս բարեացակամութեամբ կը շարժի։ Կարելի էր վախնալ թէ արտաքին փոխառութեան պարտաթղթերու տոկոսները չեղչէ և մանաւանդ չուզէ վճարել Թուպայի պարտքը, առարկելով որ անոր գրաւը ինչոնեղէն վերցած է։ Արտաքին փոխառութեանց համար գեղջը արդէն կատարուած էր եւրոպական հրապարակներու մէջ և թէ պատերազմին անվիճելի վերջը հարիւրին քսան կամ աւելի գեղջ մը զարմանք չպատճառեց։ Սպանիոյ կառավարութիւնը չուզեց կացութիւնը չարաչար գործածել և ատոր համար ծանր զոհողութիւններ ըրաւ։ Դժբաղդաբար պահանջատէրերը երբեմն խստապահանջ են երբ բարիկամք ունեցող պարտականի մը հետ ըլլայ գործերնին։ Ներկայ պարագաներուն մէջ օտարականները շնորհակալ ըլլալու են Սպանիոյ կառավարութեան՝ իր բարեացակամութեանը համար. ուրեմն արդարացի պիտի ըլլար գիները կոտրելու շաշխատիլ։ Եթէ պահանջատէրերը իրաւատապահանջ ըլլային, ծայրայեղ տարրերը պիտի յաղթանակէին և իրենց դաղափարները ընդունել պիտի տային ինչ որ վնասակար պիտի ըլլար՝ արտաքին փոխառութեան պարտաթուղթերը ունեցողներուն։ բայց գործը այդ ատիճանին հասած չէ և հաւանական է որ խնդիրը բարեւոք կարգադրութիւն մը ստանայ, թէև անտեղի վրդովիչ լուրեր կան, և թէ շնորհիւ Սպանիոյ մէջ տիրող պարկեշտութեան և ելմտական նախարարին ու կառավարութեան ջանքերուն, Սպանիոյ ելմտացոյցը հաստատուն կերպով պիտի հաւասարակշռուի ինչպէս նաև երկրին վարկը անաղարտ դուրս պիտի ելնէ այդ դժնդակ փորձերէն։»

—Սրեկ իրկուն Մատրիտէն առնուած հեռագրի մը նայելով պաշտօնական աղուանքներու մէջ բոլորովին կը հերքեն նախարարական տագնապի մը լուրերը։

ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱԽՈՐՀՈՒՐԴԸ.— Երկրորդ մասնաժողովը անցեալ շորեքշաբթի հաւաքական գումարում մը ունեցաւ։ Մասնաժողովը հաւանեցաւ Ռումանիոյ պատուիրակ Պ. Պէլիսնաուի պահանջումին որ է փափաք յայտնել թէ Զուիցերիոյ դաշնակցային Խորհուրդը նախաձեռնութիւն ունենայ ժընէվի պայմանագրութիւնը վերաքննելու։ Մասնաժողովը ընդունեց նաև Պոլիսէլի յայտարարութեան վրայ Պ. Ռոսպէնի տեղեկագիրը որ կը վերաբերի պատերազմի օրէնքներուն ու սովորութեանց և անոր զանազան մասերուն։ Մ. Նահանգաց պատուիրակները 46րդ յօդուածին աւելցուցին ծովի վրայ անհատական սեպհականութեան անբռնաբարելիութիւնը։ Պ. տը Մարթէնս համաձայնութիւն մը ընդհանուր գիծերը այն նամակին զոր Պ. Հուայթ ուղղած էր Դեսպանախորհրդի նախագահին։ Պ. տը Մարթէնս յայտնեց թէ խնդիրը որչափ դժուարակնիռ է և ո՛րչափ դժուար պիտի ըլլայ շուտով հասնիլ այնպիսի լուծման մը որ Դեսպանախորհրդին միաձայնութեանը արժանանայ։ Պ. տը Մարթէնս առաջարկեց խնդիրը յղել ազգային գումարուելիք Դեսպանախորհրդի մը, յարգանք յայտնելով հաղթած Մ. Նահանգաց կառավարութեան վեհագի նախաձեռնութեան։ Ռուսիոյ պատուիրակներէն Պ. Շէյն դիտել տուաւ թէ, իր առած հրահանգներուն համաձայն, ռուս կառավարութիւնը այնպէս կը նկատէ թէ այդ խնդիրը Դեսպանախորհրդին ձեռնհասութենէն դուրս է։ Պ. Հուայթ ընդունեց Պ. տը Մարթէնսի այն առաջարկութիւնը թէ խնդիրը նոր Դեսպանախորհրդի մը օրակարգին մէջ նշանակուի։ Այդ խնդիրը պիտի ներկայացուի Դեսպանախորհրդի հաւաքական գումարումին, բայց որոշուած է որ եթէ ընդունուի, տակիա ըսել պիտի չըլլայ թէ հիմակուան Դեսպանախորհուրդը ձեռնհաս է այդ մասին։ Ֆրանսայի, Անգլիոյ և Ռուսիոյ պատուիրակներն ալ այդ մասին վերապահումներ ըրին, յայտարարելով որ հրահանգ չունին և թէ չեն ընդունիր որ Դեսպանախորհուրդը այդ մասին ձեռնհաս եղած ըլլայ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.— Ինչպէս կը յիշուի քանի մը անգամ գրուեցաւ թէ Մանիլայի մէջ վէճեր կան ամերիկեան և գերման ծովակալներուն միջեւ։ Արդ, Պէրլինի լրագիր մը բոլորովին կը հերքէ այդ լուրը. կը հրատարակէ երկու ծովակալներու միջեւ փոխանակուած անգլերէն նամակներ, որոնց մասին ամերիկեան լրագիրները խօսած էին վերջերս։ Այդ նամակներէն մէկուն մէջ որ 17 մարտ 1899 թուականը կը կրէ և չինական ծովէն գրուած է, Տիտրիխ գերման ծովակալը կը յայտարարէ թէ ընդունած է Տիւէյ ծովակալին 4 մարտ 1899 թուական նամակը, որով Տիւէյ կը ծանուցանէր թէ ծովակալութեան ատենեան տրուած է իրեն։ Տիտրիխ ծովակալը իր այդ նամակին մէջ կը շնորհաւորէ ամերիկացի իր պաշտօնակիցը, յայտնելով որ անոր ատենեան բարձրացու մը մեծ գոհունակութիւն պատճառած է իրեն։ Ուրիշ նամակի մը մէջ որուն թուականն է 16 ապրիլ 1899 և որ «Սիրելի ծովակալ Տիտրիխ» բառերով կը սկսի, ամերիկեան ծովակալը շնորհակալ կըլլայ գերման ծովակալին շնորհաւորական նամակին համար՝ իր ատենեան բարձրացումին առթիւ։ Տիտրիխ ուրախութիւն կը յայտնէ այն պարագային համար թէ իրենց միջեւ եղած կարծեցեալ վէճերը լուծիրներու հնարքներն էին միայն և թէ փափաք կը յայտնէ մեկնելէ առաջ անգամ մը տեսակցելու գերման ծովակալին հետ։

ՎԻԼՀԵԼՄ ԿԱՅՍԵՐ ՇՐՋԱՌԵՐԱԿԱՆԸ.— Գերմանիոյ բանակին պաշտօնական թերթը հրատարակեց Վիլհելմ Բ.ի հետեւեալ շրջաբերական-հրամանագիրը.

«Նորագոյն դէպքերէ իմացայ թէ յաճախ վաշխառուներու կողմէ ստակ փոխ տալու համար առաջարկութիւններ կ'ըլլան բանակիս սպաներուն։ Երիտասարդ նկարագիրներու թեթեւութեան և դրամի գործերու անփորձութեան հետեւանքով յաճախ ծանր հոգեր և մինչև իսկ կատարեալ կործանում առաջ կու գան։ Կ'ուզեմ որ ամէն միջոց գործածուի՝ սպաներս այդ տեսակ փորձութիւններէ պահպանելու համար։ 1888 յուլիս 5ի իմ հրամանագիրս պէտք է իւրաքանչիւր սպայի կողմէ նկատուի իբրև եմ բացարձակ կամքս։ Կ'որոշեմ թէ ապագային եթէ փոխառութեան համար առաջարկութիւն մը ըլլայ, իւրաքանչիւր սպայ պէտք է անմիջապէս իմաց տայ իրմէ վեր գտնուած պաշտօնական։ Զօրաբանակներու հրամանատարները և կամ զինուորական ձեռնհաս իշխանութիւնները, այդ առաջարկութիւններուն եղերելի հանգամանքը և անոնց հեղինակները դատաստանի ենթարկելու կարելիութիւնը սահմանելէ ետքը, պարտին այդ իրողութիւնները անյապաղ տեղեկագրել պատերազմական նախարարութեան։ Այս վերջինն ալ հարկ եղածը ի գործ պիտի դնէ վաշխառուներուն անունը և գործին պարագաները հրատարակելու համար։»

ՏՐԵՑԻԻՆԻ ԳՈՐԾԸ.— Սալիս կղզիներու բանտերուն հրամանատար Պ. Տանիէլ ուրիշ պաշտօնի կոչուեցաւ։ Տրէյֆիւս այդ կղզիներէն մէկուն մէջ բանտարկուած էր։

ԶԻՆՈՑԻ ԴԱՏԱՎԱՐՏԵԱԼ.— Հոնկ-Քոնկէն կը հեռագրեն թէ երկու Զինացիներ, անցեալ շորեքշաբթի կախաղանի դատապարտուեր են։ Ասոնք իրենց մէկ հայրենակիցը սպաննած էին՝ կուսակալին մէկ յայտարարութիւնը պատին փակցուցած ատեն։ Թէ՛ դատապարտեալները և թէ ունկնդիր Զինացիները առանց յուզուելու ունկնդրեցին դատավճռին ընթերցման։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՆԱԻԱՏՈՐՅԸ.— Լոնտոնէն կը հեռագրեն թէ այսօր պիտի սկսին Մանչի անգլիական նաւատորմին ռազմափորձերը։ Կէրնսէյ և Ճէրսէյ կղզիները այդ գործողութեանց կիմը պիտի ըլլան։ Թորփիլլաւերն ալ մեծ դեր մը պիտի կատարեն այդ կղզիները պաշտպանելու գործին մէջ։

ԿԱԼԿՈՒԹԱՅԻՆ ուղղուած հեռագրի մը նայելով Հնդկաստան փութով կը պատրաստի մասնակցելու 1900ի Բարիզի արուեստահանդէսին։ Թէյ մշակողները երեսնց ճիլին մեծ փայլը տալու կ'աշխատին։ Հնդկաստանի զանազան իշխանները տեղական ձեռարուեստի առարկաներ պիտի ղրկեն։ Քաշմիրէն Սրինակայի թանկագին կապերտներ պիտի ղրկուին։ Պիրմանիա պիտի ղրկէ քանդակուած փայտեր և երկու վէրանտա։

ՍԵՐԲԻՈՅ ԴԷՊԻԵՐԸ.— Պէլկրատէն առջի օրուան թուականով կը հեռագրեն թէ քանի մը եկեղեցականներ որոնց մէջ կայ Միլիք անուն աւագ հայնան, ձերբակալուեր են։ Ձերբակալուածներէն շատերը մինչ կ'ուրանան թէ գործին մասնակցութիւն ունեցած ըլլան, բայց պաշտօնագիրներ գտնուած են որոնք ծանր ամբաստանութեանց կենթարկեն զանոնք, մանաւանդ Բեգրասուրիի սերպ դեսպան Պ. Կրուիչը։

—Ֆրանց Եոսէֆ Կայսրը և ուրիշ վեհապետներ շնորհաւորական հեռագիրներ ուղղած են Ալեքսանդր թագաւորին։

—Սերպ բանակին ընդհ. հրամանատար Միլան նախկին թագաւորին թիկնապահին Լուքիչի դեր-դնդապետութեան ատենն և պատուանշան տրուեցաւ։

—Բանակին ընդհանուր հրամանատարին կեդրոնը տարին քանի մը ամիս Նիշ պիտի փոխադրուի, ուր Միլան նախկին թագաւորը պիտի բնակի օգոստոսէն մինչեւ ապրիլ։

ՍԼԱՒԱԿԱՆ բարեգործական Ընկերութեան նախագահ կարգուեր է պատերազմական ու ծովային նախարարութեան հաշուակալութեանց ընդհանուր քննիչ Պ. Վասիլիէվ, փոխանակ նախկին գնդապետ և Սվէք լրագրին տնօրէն Քոմարովի որուն ընտրութիւնը չէր ուզած վաւերացնել ներքին գործոց նախարարութիւնը։

ԻՏԱԼԱՑԻ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՆԵՐԸ.— Մանուցինք թէ իտալացի չորս երեսփոխաններ՝ Ժողովին մէջ քուէտուէրը շրջած ըլլալուն համար դատաստանի պիտի ենթարկուին։ Օրէնքը կը տրամադրէ որ այդ տեսակ պարագաներու մէջ Երեսփ. Ժողովին տտեղապետը խնդիրը իմաց տայ ընդհանուր դատախազին, բայց որովհետեւ Ժողովին նստաշրջանը դադրած ըլլալով ատենապետին պաշտօնը դադրած է, ընդհանուր դատախազը ինք ստանձնած է գործը՝ ամբաստանեալներէն առաջ վկաները հարցաքննելով, և հինգուած է պատժական օրէնքին 101րդ յօդուածին վրայ որ կը տրամադրէ թէ հանրային ուժ է իշխանութիւն կամ պաշտօնեայները պարզ ոճրագործութեան մը կամ յանցանքի մը վրայ տեղեկութիւն առնէ, պարտաւոր է տեղեկագիր մը տալ ձեռնհաս իշխանութեան։ Արդ, այդ տեղեկագիրը նոյն իսկ Երեսփ. Ժողովին վերաբերեալ գործի մը համար ալ պիտի տրուի, վասն զի խորհրդարանական անրնդունարաբերելիութիւնը այն ատեն նկատի կ'առնուի, երբ արարքը գործուած է Խորհրդարանէն դուրս։

ՀՈՂԱՆՏԱՑԻ Վիլհելմինա թագուհին ուրբաթ օրը սեղան մը տուաւ ի պատիւ խաղաղութեան Դեսպանախորհուրդին պատուիրակներուն։ Ն. Վեհափառութեան աջ կողմը նստած էր ռուս պատուիրակ Պ. տը Սթալ և մայր թագուհիին ձախ կողմը՝ գերման պատուիրակ Միւնստէր կոմսը։ Երկու թագուհիներուն դիմացը՝ անգլիական պատուիրակ Պ. Բոնսէֆոթ և իտալական պատուիրակ Նիկրա կոմսը։ Վիլհելմինա թագուհին բաժակաճառին պատասխանեց Պ. տը Սթալ՝ բոլոր պատուիրակներուն անունով։ Ռուս պատուիրակը շնորհակալութիւն յայտնեց Ն. Վեհափառութեան սիրալիր ընդունելութեանց և Դեսպանախորհուրդին յաջողութեան մասին բրած մաղթանքներուն համար։ Սեղանէն ետքը գահոյից մեծ դահլիճին մէջ ընդունելութիւն մը կատարուեցաւ։ Երկու թագուհիները տեսակցեցան պատուիրակներէն մէկ քանիին հետ։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ ԵՒ ՀԱՊԷՇԱՏԱՆ.— Աթէնքի լրագիրները կ'ըսեն թէ Մէնելիք 1900ին Բարիզ երթալուն առթիւ, Աթէնք հանդիպելով այցելութիւն պիտի տայ Եորկիոս թագաւորին։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ.— Աւասիկ այն հեռագիրը զոր Գերմանիոյ կայսրը Ֆրանսական Իֆիժենի յաձաւորակը այցելելուն առթիւ ուղղեց Ֆրանսայի Հանրապետութեան Նախագահին.

«Իֆիժենի յաձաւորակ-մարզանաւին մէջ հաճոյքը ունեցայ տեսնելու Ֆրանսացի դեռատի նաւագներ որոնց զինուորական ու համակրելի կեցուածքը և վարք ու բարքը որ արժանի է իրենց ազնիւ հայրենեաց, խորին տպաւորութիւն մը գործեցին վրաս։ Իրրեւ նաւազ և իբրեւ ընկերակից, բոլոր սրտովս կ'ուրախանամ այն սիրալիր ընդունելութեան համար զոր ըրին ինծի հրամանատարը, սպաները և նաւազները։ Ուրախ եմ, Պ. Նախագահ, այս բարեբաստիկ առիթին համար՝ որով այցելեցի Իֆիժենին և հանդիպեցայ ձեր համակրելի հայրենակիցներուն։»

ՎԻԼՀԵԼՄ

Նախագահ Պ. Լուպէ ալ սապէս պատասխանեց.

«Շատ զգածուեցայ այն հեռագրէն զոր Ձեր Վեհափառութիւնը ինծի ղրկեց՝ Իֆիժենի յաձաւրակ-մարզանաւը այցելելէն ետքը։ Կը փութամ շնորհակալութիւն յայտնել այն պատուին համար զոր ըրիք մեր նաւազներուն և այն բառերուն համար որով ձեր տպաւորութիւնը յայտնեցիք՝ այդ այցելութեան առթիւ։»

ԼՈՒՊԷ

ԱՆԴՐՍԻՊԵՐԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.— Կեդրոնական Սիպերիոյ երկաթուղին, Օմսկի կայարանէն մինչեւ Իրքուցք, պրսած է բանիլ՝ 2000 վերստ երկայնութեան մը վրայ։

ՌՈՒՍԵՐԸ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԱՍԻՈՅ ՄԷՋ.— Նովոյէ Վրեմիա կ'ըսէ թէ Սամարղանտէն Անտիճան շինուած երկաթուղիի նոր գիծը յուսիսի վերջերը պիտի բանի։

ՓԻԼԻՊԻՆԵՆԵՐԸ.— Ռիսա զօրավարը որ Փիլիպինեներէն նոր դարձած է, Պարսէլոնայի մէջ տեսակցութեան մը միջոցին յայտարարեր է թէ Արշիպելագոսին մէջ կեանքը անտանելի դարձած է։ Գիւղերը երբ սկսի, ամերիկացիները կրակ կ'ընեն փողոցը գտնուողին վրայ, ո՛վ որ սէ ըլլայ։ Զօրավար Ռիսա ալ թէեւ ապատանգագիր ունի եղեր, սակայն քանի մը անգամ սպաննուելու վտանգին ենթարկուեր է։ Ամերիկեան բանակին մէջ կարգապահութիւնը շատ թերի է եղեր։ Կամաւոր մը վիրաւորեր է զօրավար մը, և Օթիս զօրավարը յանդիմանութիւնով մը բանականցեր է։

ՍԱՒՍ-ՔՈՊՈՒՐԳ-ԿՈԹԱ.— Քոպուրկի և Կոթայի երկու ժողովները քուէարկեցին վաւերացումը այն տրամադրութեան որ կը սահմանէ երկու դքսութիւններու գահուն յաջորդութիւնը։ Տիրող դուքսին ետքը (Խիմիսուրկի դուքսը) գահուն ժառանգորդն է Ալպանիի Զարլըֆտուարտ դուքսը՝ ծնեալ 1884ին։ Սակայն եթէ առանց արու զաւակի մեռնի, յաջորդը պիտի ըլլայ Բոնոնթի Արթուր դուքսը, ծնեալ 1883ին։ Ասկէ վերջն ալ կու գան Կալլէսի իշխանին ժառանգորդները։ Ալպանիի դուքսը Գերմանիա պիտի բնակի. եթէ տակաւին անչափահաս եղած միջոցին գահը բարձրանալու կոչուի, Ալլաս-Լորէնի կուսակալին որդին՝ Հոէնլոէ-Լանկենպուրկի գահաժառանգ իշխանը և Սաքս-Քոպուրգ-Կոթայի տիրող դուքսին փեսան խնամակալ պիտի ըլլայ։

ԼՈՆՏՈՆԻ չինական դեսպան հեռագրեց Զինու արտաքին գործոց Խորհուրդին թէ Լորտ Սոլզպէրի պահանջելով հանդերձ Ռուէի-Շաուի կառավարչին պաշտօնանկութիւնը, պիտի չվնդէ այդ կէտին վրայ, բաւական է որ Ֆիլինկ մինոնարին սպանութեանը մէջ մասնակցութիւն ունեցող պետը ձերբակալուի և պատժուի։ Կը կարծուի թէ ձերբակալութիւնը մօտերս պիտի կատարուի։

ԹՈՒՐՔԵՐԷՆ ՍՈՐՎԻԼ ՈՒԶՈՂՆԵՐՈՒՆ

Օսմաններէն լեզուն, իր ընթացիկ վիճակին մէջ կատարելապէս ուսուցանելու համար, երիտասարդ մը՝ միմիայն ուրբաթ և կիրակի օրերը դաս տալու պայմանաւ՝ պատրաստ է։ Ն դիրեմաստչելի պայմաններով. փոխադրողները կրնան Արեւելեի խմբագրատունը դիմել։ 381 3—6

Միորին չուրջ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Լուսիրենի նահանգին Միտիա գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Միլիքէ վարժարանին նախկին շրջանաւարտ և Արշիպելագոսի կղզիներուն կուսակալութեան հետեւորդ պաշտօնեայ Եորկի Մանոլի էֆ.։

—Բ. Կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ կայս. անձնական Գանձուն Թղթակցութեանց դիւանին տեսուչ Սըտգը պէյի և Գ. կարգի Մէճիտիէ՝ արձանագրութեանց դիւանին տեսուչ դերգնդապետ Թէվֆիգ պէյի։ Գ. կարգի Մէճիտիէ՝ Շերքէսի Խայրիէի գործակատար Հաճի Իզզէթ էֆ.ի։ Դ. կարգի Մէճիտիէ՝ Հալէպի արքունի կալուածներու վարչութեան փաստաբան Թորոս էֆ.ի։

—Գ. կարգի Շէֆքատ՝ կայս. նուագածուներու գնդապետներէն Սաֆվէթ պէյի կնոջը։

ԹՈՒՐԲԻՆ ԵՒ ՍԵՒ ԼԵՌ.— կայս. անձնական սալայակոյտին մուշիր Շաքիր փաշա երկկ Ամֆիթրիթ շոգենաւով Թրիէսթէ ուղեւորեցաւ, ուրկէ Զէքինէզ երթալով Վեհ. Սուլթանին կողմէ ներկայ պիտի գտնուի Տանիլօ իշխանին հարսնիքին։

ՍԵՐԳ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆԸ.— Առջի օրը Ղալաթիոյ Այրնիքոյա եկեղեցիին մէջ գոհարանակն աղօթքներ կարդացուեցան առթիւ, Ղալաթիոյ եպիսկոպոս Տ. Թէոդոս պատարագ մատոյց, շրջապատուած երկու սեղ եկեղեցականներէ և Բանկալթիր ռուսական եկեղեցիին սարկաւագէս։ Երգեցողութիւնները կատարեցին սերպ վարժարանին աշակերտները։ Ներկայ էին սերպ դեսպանատան գործակատարը իր բոլոր պաշտօնատարներով և ուրիշներ։ Այնչափ բազմաթիւ ժողովուրդ կար որ շատեր չկրցան եկեղեցի մտնել։ Եկեղեցական արարողութիւններէն ետքը սերպ գաղթականութեան երեւելիները դեսպանատուն գացին և իրենց խնդակցութիւնները մատուցին գործակատարին։ Եռանդուն մը պատրաստուած ըլլալով, բաժակներ պարպուեցան Ազիզքանդը Թագաւորին և հօրը կենաց։ Բոլոր ներկաները կ'երգէին Սերպիոյ ազգային երգը։ Դեսպանատան գործակատար Պ. Քրիսթիչ սերպ գաղթականութեան կողմէ շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց Պէլկրատ։

ՌՈՒՍԻՈՅ դեսպանատան Կէօյիւքսուլթանի ամարանոցին մատան մէջ կիրակի օրը, Մարիա Նիքոլայէվնա մեծ դքսուհիին ծննդեան առթիւ, հանդիսաւոր պատարագ մատուցուեցաւ, գոհարանական աղօթքներ կարդացուեցան և բարեմաղթութիւններ եղան Զարուհիին և նորածին մեծ դքսուհիին առողջութեանը համար։ Ներկայ էին դեսպանը, դեսպանատան պաշտօնեաները՝ ամէնքն ալ պաշտօնական համազգեստով և ռուս գաղթականութեան երեւելիները։

ՍԹՈՒԹԳԱՐԴ օսմ. դեսպան Շէրիֆի փաշա Սալցեոպատէնի ամարանոցին մէջ անցեալ կիրակի սեղան մը տուեր է դեսպանական մարմնին։ Հաղորդին ատեն նուագածուներու խումբ մը նուագեր է դարաստանին մէջ։ Սեղանէն ետքը հրաւիրեալները զբօսանաւով մը պտոյտ մը կատարեր են Ջրանցքներուն մէջ։

—կը հերքուի այն լուրը թէ Շէրիֆի փաշա Կ. Պոլիս գալու համար արձակուրդ ուզած ըլլայ։

ՀՈԼՈՆԱԿԱՆ դեսպան Պ. վան տէր Սթալ վան Բիէրքիլ եւ իկ մեկնեցաւ մայրաքաղաքէն՝ արձակուրդով։ Շաբաթ օրը իր հրաժեշտի ողջոյնը մատուցանելու համար երբ Բ. Դուռը գնաց, Մեծ-Եոլարքոսին եւ արտաքին գործոց նախարարին ներկայացուց դեսպանատան Ա. թարգման Պ. Քէօնը որ իր բացակայութեանը միջոցին՝ երկուքուկէս ամսի չափ՝ գործակատարի պաշտօն պիտի վարէ։ Կը հերքուի այն լուրը թէ Պ. վան տէր Սթալ Բեռլինի դեսպան կարգուած ըլլայ։ Այդ պաշտօնը պիտի յանձնուի Սթոքոլմի հոլանտական դեսպանին։

ՄԱՒՍՈՒԼԻՆ շոգենաւերէն մէկ քանին նորոգելու համար կրկին անգամ հրաման տրուած է։

ՊԱԼՏԱՅԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.—Սկիւտարէն մինչեւ Պաղտատ երկաթուղի մը շինելու համար պէյճիական սէնտիքայի մը կողմէ մենաշնորհ խնդրողն է Գատրգիւղի կապի Ընկերութեան տնօրէն Պ. Օթ։

ԹՈՒՐՔԻՍ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ.—Նաւարկութեան համար Թուրքիոյ և Յունաստանի միջեւ կնքուած պայմանագրութիւնը դեկտեմբեր 16ին աւարտելուն առթիւ, հեղէն կառավարութիւնը դիմում ըրած է Բ. Դրան՝ այդ պայմանագրութիւնը վերանորոգելու համար։ Նախարարապետ Պ. Թէոդոքիս, արտաքին գործոց նախարար Պ. Ռոմանոս և Կ. Պոլսոյ հեղէն դեսպան Մավրոկորտաթօ իշխանը երեքշաբթի օրը խորհրդակցութիւն մը կատարեր են Թուրքիոյ հետ կնքուելիք հիւպատոսական պայմանագրութեան վրայ։ Մավրոկորտաթօ իշխանը ուրբաթ օրը Եորկիոս թագաւորին ներկայացեր է։ Ամէնքի լրագիրները կ'ըսեն թէ օսմ. կառավարութիւնը լաւ տրամադրութիւններ ունի՝ սահմանագլուխի արտտավարներու նկատմամբ պայմանագրութիւն մը կնքելու համար։ Կ. Պոլսոյ դեսպանատան գործակատար Պ. Զալաքոսթա վերջերս Աթէնքէն հրահանգներ ստացեր է այդ մասին։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ապահովագրական սնտուկին հաշիւներուն քննութիւնը հինգշաբթի աւարտեր է։ Մոնիդեօն կ'ըսէ թէ բացը հինգ հազար ոսկի է և թէ պատասխանատուներն են հաշուակալը և քանի մը ստորադաս պաշտօնեաներ։

Պ. ԶԻՆՈՎԻԷՎ, Ռուսիոյ դեսպանը, կիրակի օրը ներկայ գտնուեցաւ Պէյլիքթէրէի յունական ազգկանց վարժարանին քննութեանց։

ԺԱՆՏԱՄԱՏ.— Շաբաթ օրը Ազգ. սանդրիոյ մէջ ժանտախտ երկու դէպք պատահեր են։ Կիրակի օրն ալ երեք դէպք ու մէկ մահ։

ԳՈՒՆՆԱՑԻ անգլիական հիւպատոսը, Պէյօն մայրաքաղաքը եկաւ։

ԱՖԻՌՆԻ գիներուն բարձման վրայ Մոնիդեօն հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդէ.

Գիներու բարձրացման շարժումը սկսաւ Իզմիրէն և պատճառը կը վերագրուի երկու կամ երեք վաճառականներու որոնք պահած են անցեալ տարուան ապրանքները. նաեւ ուրիշ վաճառականի մը որ մեծ աքանակ պատրաստ ապրանք ունի սպասող երկու գլխաւոր հրաւաբերկրներու մէջ։ Ատոնք պաշտօնական երկրագրերով կ'ուզեն գները բարձրացնել, շատ քիչ բան ծախսելով և առանց ապրանքները ցոյց անելու գիները բարձրացնելով։ Հոգեւոր ապրող արդէն կարծիքը սա է թէ հիմակուան գիները պիտի չկրնան պահպանուիլ թէ բարձրացում մը կեղծ դարձուցիչ մըն է, մանաւանդ դուռնքի, փոխառութիւններու և գնումներու մէջ։ Այդ պարագան ամէնէն աւելի աղետալի պիտի ըլլայ ներքին մասերու վաճառականներու։ Արդէն կուսակալն կը հետեւին արտաքին քաղաքներու մէջ գտնուող իրենց գործակալներուն որոնց մեծ մասը (բարեբաղդաբար շատ մը պարկեշտներ ալ կան) իրենց անմարդական շահը միայն կը նային և զանազան ուղիներ կը գործեն։ Կ'ուզէին մէջ հրատարակուած տե

վարութիւնը զանազան անուններով մեծամեծ գումարներ նշանակած է ծախքեր. մինչդեռ ատոնց գործածուելու կողմը, մինչդեռ ատոնց գործածուելիք տեղերը ցոյց տրուած չեն եղեր։ Հապա մի փաշա կը յարէ նաեւ թէ առանց մի գոյութիւն ունենալու, վաստակած մը գոյութիւն ալ կը տրուի, 6-700 ոսկիներուն վարձք կը տրուի, մինչդեռ մը 3000ոսկիի դնուած է, մինչդեռ Իզսաւ կը յարէ թէ հանրօգուտ հիմնութեանց նախարարութիւնը կը քննէ այդ բողոքագիրը։

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ հելլենական հիւպատոսը տեղեկագիր է իր կառավարութեան թէ ժանտախտը քաղաքին չրջանակներն ալ տարածուեր է։ Տամանհուրի մէջ առաջին անգամ բռնուեր է հելլենացի մը սպասաւորը։ Մինչեւ հիմա պատահած դէպքերը պաշտօնապէս ժանտացուածէն շատ աւելի են։ Հիւանդութիւնը սաստիկ չէ, վասն զի վարակուածներուն հոգին 70—75 կը մեռնին։ Եգիպտական կառավարութիւնը նկատելով որ բժիշկները կը թերանան իրենց պաշտօնին մէջ, որոշեր է Հնդկաստանի մէջ պաշտօնավարած բժիշկներ բերել տալ Անգլիայէն։

ՍԵՒ-ԵՊԱՐՔՈՍԸ ժանտոյ ներքին գործոց նախարարութեան և մաքսային վերատեսչութեան թէ օսմ. առեւտրական նաւերուն մէջ ինքնապաշտպանութեան համար գտնուած զէնքերը, եթէ կառավարական սեպհականութիւն չեն, պէտք է գրաւել։

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՆԵԱՆ.— Սերպ կառավարութիւնը Թագովս պատուանշանին Բ. աստիճանը տուաւ ոստիկանութեան նախարարութեան քննիչ Լբփուլոն էֆ ի։

ԱԻԱԶԱՆՈՒԹԻՒՆ.— Շքոտրայի Թիւրան գաւառակին մէջ Զէպիր անուն առանձակ մը սպանուած ձերբակալուեր է։

Քիլիմի մէջ (Հալեպ) յունիսի սկիզբները յորդահոս անձրեւներ տեղալով, բնական ալեա հասուցեր են։ Հարիւր քառասուն տուն փլեր և չորս հոգի խղդուեր են։

ԿԼԷՊՊՈԼՈՒԻ կառավարիչ Սարըմ պէյ Միւրէգիթ և Շարքէյշ գացեր է տասանորդի տուրքերը վարձակալութեան տալու համար։

ՀՐԻԵՀ.—Երէկ առտու ժամ 3ին Բէյրայի Բարազ քէօրբիւ թաղին մէջ Տիմիթրի անուն անձի մը տունը այրեցաւ։

—Առջի գիշերը Ագէրբայի մէջ Նըպաբաշամի մը խանութէն հրդեհ ծագեցաւ, բայց չուտով մարեցին։ Երէկ ալ նոյն թաղին մէջ տուն մը բռնկեցաւ, սակայն ժամանակին հանելով առաջքը առին։

ԶԱՓԱԶԱՆՑ ՍԷՐ.— Հելլենական հիւպատոսարանը ուրբաթ օրը դատեց Բէյրայի մէջ գարեվաճառ բանեցնող Տիմիթրի կամկրինոսը որ իր սերոյն սաստկութենէն Օլկա անուն հոմանուհիին մարմնոյն մէկ մասը խածնելով փրցուցած էր։ Կամպրինոս դատապարտուեցաւ հինգ օրուան բանտարկութեան և հինգ հարիւր ֆրանկի հատուցման։

ՊՊԻՆՁԻ գէնը բարձրացած է եւրոպական հրապարակներուն մէջ։

ՏԻՄԻՊԷՔԻՐի նահանգին մէջ ապատակող Խաչօ անուն մարդ մը, կ'ըսէ Հալիպաք, Սլիվան գաւառակին մէջ ձերբակալուեր է։

ՍԱՒՈՒ ՊԷՌՆԱՌ.— Սէրվիք կ'իմանայ թէ դեկտեմբերին Սառա Պէռնար Անատոլու ուղեւորելէ ետքը Իզմիր ու Կ. Պոլիս ալ հանդիպելով ներկայացումներ պիտի տայ։

ՍՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆԻՔ.

Ա Զ Դ

Մաքսային հասոյթներով երաշխաւորուած օսմ. փոխառութեան 5 առ 100 տոկոսաբեր պարտաթղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ յուլիս 1/13 էն պետք, թիւ 26 կտրոնին,—որուն պայմանաժամը կը լրանայ այդ օրը,—վճարման գործողութիւնները պիտի կատարուին Օսմ. կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ կիրճերուն մէջ։ Կտրոններուն փոխարէն, որոնց հետ պէտք է ներկայացուին նաեւ թուաւոր ցուցակներ, ընկալագիր մը պիտի յանձնուի որ 10 օր ետքը պէտք է ներկայացուի Օսմ. կայս. Պանքային Ղալաթիոյ ստուգին, վճարուելու համար։

* * *

1896ի 5առ 100 օսմ. փոխառութեան պարտաթղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի որ յառաջիկայ յուլիս 1/13էն սկսեալ, թիւ 6 կտրոնին—որուն պայմանաժամը կը լրանայ այդ օրը,—ինչպէս նաեւ նոյն փոխառութեան այն պարտաթղթերուն որոնք ամորթի եղած են յունիս 10/22ի վիճակահանութենէն, վճարման գործողութիւնները պիտի կատարուին Օսմ. կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ կիրճերուն մէջ։ Կտրոններուն և արժէթուղթերուն փոխարէն, որոնց հետ պէտք է ներկայացուին նաեւ թուաւոր ցուցակները, ընկալագիր մը պիտի յանձնուի որ 10 օր ետքը պէտք է ներկայացուի Օսմ. կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ Ստուգիչ, վճարուելու համար։ 1—4

Կ. Պոլիս, 10 յուլիս (Ն. Տ.) 1899

SANTAL MIDY

Կեղծողները միշտ կը վնասեն ամէն կողմ։ Արտադրութիւն մը հաչակ հանելուն պես, իսկոյն անոր կեղծերը երեւան կ'ելլեն։ Ճիշդ այս բանը կը պատահի նաեւ Սանթալին համար։ Բայց երիտասարդներու լաւ գիտեն թէ մի միայն Սանթալ Միտին է որ 48 ժամուան մէջ կը բուժէ երիկամունքի և ստամոքսի հիւանդութիւնները՝ առանց ցաւ պատճառելու։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. Պատրիարք Հայրը այս առաւօտ Մեծ-Կղզիէն Պատրիարքարան իջաւ և պահ մը նախագահեց Նպաստից Յանձնաժողովին։ Ն. Սրբազնութիւնը ժամ 4ին կայս. պալատ գնաց։

—Նիկոմիդիոյ առաջնորդ Տ. Սահակ եպիսկոպոս, որուն մայրաքաղաքս գալը ծանուցինք երէկ, այս առաւօտ Ազգ. Պատրիարքարան երթալով տեսակցութիւն մը ունեցաւ Ս. Պատրիարք Հօր հետ՝ Նիկոմիդիոյ վիճակին վերաբերեալ ծանօթ խնդիրներու վրայ։ Այս տեսակցութեան ներկայ էին նաեւ Կրօն. Ժողովի դեր-ատենապետ Տ. Վահրամ եպիսկոպոս Մանկունի և Քաղաքական Ժողովի անդամներէն Էլիաս Զայեան, Գրիգոր Խըբրեան և Միհրան Սեթեան էֆէնտիները։

—Արմաշի Դպրեվանքին ամավերջի քննութիւնները պիտի սկսին յառաջիկայ հինգշաբթի, 1 յուլիս, և անոնց աւարտումէն անմիջապէս ետքը մայրաքաղաքս պիտի գայ Դպրեվանքին փոխ-վանահայր Տ. Եղիշէ եպիսկոպոս Դուրեան։ Դպրեվանքը տասը չրջանաւարտ կ'ընծայէ այս տարի։

—Էսքեան Յովհաննէս էֆէնտիի որդին՝ Երուանդ էֆ. Էսքեան՝ երէկ Անգլիայէն մայրաքաղաքս դարձաւ, աւարտած ըլլալով իր ուսումը Օքսֆորտի Համալսարանին մէջ։ Ուրախութեամբ կ'իմանանք թէ Երուանդ էֆ. փայլուն և յաջող քննութիւն մը անցընելով, մինչև ցարդ Օքսֆորտի Համալսարանին մէջ իրենց ուսումը ստացող հայ երիտասարդներուն մէջէն բարձրագոյն թիւին արժանացած է։

—Վանէն կը գրեն մեզ.—Յունիս 2, չորեքշաբթի օրը, նահանգիս կուսակալ Վսեմ. Թահիր փաշա այցելութիւն տուաւ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս Ասլանեանին։ Ն. Գերապատուութիւնը քիչ մը տկար ըլլալով, իր տանը մէջ ընդունեց կուսակալ փաշան զոր փողոցի դուռնէն դիմաւորեցին Տ. Վահրիմ և Տ. Սահակ վարդապետները։—Գաւառական Վարչութիւնը ձեռնարկած է, իր մէջ այլոց, Ուսումնական Խորհուրդ մը կազմելու ոչ-ուսուցիչներէ։ Ընտրելիներէն մէկ քանին անունը իմացանք, որոնք են՝ Մանուէլ էֆ. Անանեան, Խորով էֆ. Մարութեան, Մանուէլ էֆ. Տէր Պողոսեան, Այազեան էֆ., և այլն։ Վերջնական կազմութիւնը կը հաղորդեմ յառաջիկային։— Կը լսենք թէ բողոքական միսիոնարները՝ կարօտեալներու նկատմամբ իրենց նպաստի գործը բաժներ են Ազգ. Առաջնորդարանէն, Ասլանեան Սրբազան դիտողութիւններ ուղղած ըլլալով անոնց գործունէութեան եղանակի մասին։ Այդ բաժանման իրը հետեւանք, մխիթարները չափաւորեցին ձրի հացի բաշխումը մեր աղքատներուն։—Ասլանեան Սրբազան՝ ընկերակցութեամբ Վահրիմ վարդապետի՝ այցելեց Սանդխտեան վարժարանը ուր մանրամասն տեղեկութիւններ առաւ ուսումնական և նիւթական վիճակին վրայ, դասարանները շրջեցաւ, աշակերտուհիներուն ձեռագործները դիտեց և քաջալերական խօսքեր ուղղեց։ Այցելեց նաեւ բողոքականներուն որբանոցը։

—Վանայ կարօտեալներուն ի նպաստ Սուչովայէն 280 ֆիորին ղրկուած է Պատրիարքարան։

—Արեւելքի անցեալ ուրբաթ օրուան թուով հրատարակեցինք Մարզուանէն նամակ մը որ մանրամասնաբար կը նկարագրէր քաղքին գիշերօթիկ երկսեռ վարժարանին (Անաթօլիա Քոլէճ) ամավերջի հանդէսը և հայ աշակերտներուն ու աշակերտուհիներուն յաջողութիւնները։ Մարզուանի մեր թղթակիցը՝ Յովսէփ էֆ. Թորլեկան՝ ինքն ալ ղրկած է մեզ այդ կրթական հանդէսին նկարագրութիւնը որմէ կը քաղենք քանի մը կարեւոր մասեր, մնացեալ տեղեկութիւնները հրատարակած ըլլալով նախապէս։

«Այս վարժարանը որ՝ իբրև բարձրագոյն ճեմարան՝ 22 տարի շարունակ ունեցաւ չրջանաւարտներ ընծայած է Ազգին, 13 տարէ ի վեր Օլէյճի վերածուած էր տեղացի հայ աւետարանականներու նիւթական ու բարոյական աջակցութեամբը։ Ասոնք քանի մը տարի է ի վեր չէին կըրցած մասնակցիլ Գոլէյճին մատակարարութեան ու վարչական գործերուն, սակայն այսուհանդերձ պիտի չարունակեն ունենալ իրենց իրաւասութեան բաժինը ըստ առաջնոյն։ Գոլէյճին յատուկ Ծէրմանը քանի մը ամիս առաջ շնորհուած ըլլալով, հանդիսաւոր ընթերցումը կատարուեցաւ ի ներկայութեան քաղաքային և դինուորական պաշտօնեաներու և խուռն բազմութեան։ Հրաւիրեալներու ի պատիւ տրուած հացկերոյթին վրայ՝ բաւնմաղթութիւններ եղան Վհկ. Սուլթանին արեւշատութեանը համար։

«—Քննութիւններէն ետքը, որբերու և որբուհիներու կողմէ ալ հաճոյք հանդէս կը կատարուեցաւ Գոլէյճի սրահին մէջ. երգեր երգեցին, տրամախօսութիւններ արտասանեցին և մարմնամարզի փորձեր կատարեցին։ Այս առթիւ հանգանակութիւն մը կատարուելով, 13 ոսկիի չափ գումար մը հաւաքուեցաւ որբերուն համար, որոնց թիւն է 140։ Գոլէյճի ուսանողներուն թիւն է 250 որոնց մէկ հինգերորդը քաղաքացի ցորեկօթիկներ են. իսկ աղջկանց բարձրագոյն վարժարանը ունի 150 աշակերտուհի որոնց մէկ երրորդը մայն ցորեկօթիկ են, ու մնացեալները գիշերօթիկ։

Մեր թղթակիցը կը գրէ նաեւ. «Շնորհակալութեան անկեղծ զգացումով մը պէտք է յիշեմ Տիկին Աննայի (Տրապիզոնցի) և Տիկին Բրարիոնի (Մարզուանցի) անձնուէր ջանքերը, որոնք 1864 և 1880էն ի վեր կը վարեն ուսուցչութեան ու միանգամայն վարժարանի ներքին կարգաւորութեան, մաքրութեան, մատակարարութեան, դաստիարակի ու տնտեսութեան բոլոր գործերը՝ կիրթ ճաշակով ու մասնագէտի մը կենցաղագիտութեամբը։ Թէ՛ հոս և թէ՛ շրջակայ գաւառներէն սմբողջ սերունդ մը դաստիարակած են և հիմակ ալ կը դաստիարակեն անոնց զաւակները։ Մենք,Մարզուանցիներս մասնաւորապէս շատ բան կը պարտինք անոնց՝ առեւնօք մեր մայրերուն ու հիմակ ալ մեր քոյրերուն դաստիարակը ըլլալնուն համար. իջիր թէ ունենային իրենց յաջորդները։»

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ մէջ. Գէորգ էֆ. Էօմիւրեանի յուղարկաւորութեան հանդէսին առթիւ փոխան ծաղկեպսակի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս Տեառք Ս. Պողոսեան Եղբարք։

(Հոգաբարձութիւն)

ԹՂԹԱԲԵՐ

Ա. ՑՍ ՕՐՈՒԱՆ

(Յուլիս 8ի թերթերէն)

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ.— Քէօլնիշէ Զայթունկ, որ պաշտօնական չրջանակներու հետ սերտ յարաբերութիւններ ունի, կը յայտարարէ թէ Գերմանիոյ Կայսեր կողմէ Ֆրանսական Խիժնի յատուկառարկին տրուած այցելութիւնը քաղաքավարական պարզ գործ մը չէ։ 1898 յուլիս 2էն ի վեր որոշուած էր գերմանական ու ֆրանսական կառավարութիւններուն միջև։ Այդ այցելութիւնը, կը յարէ գերմանթերթը, կը հաստատէ երկու տէրութիւններուն յարաբերութեանց բարւոքումը։ Ասոր ապացոյցը այն է թէ Մեմորիալ Տիբլոմաթիք այդ այցելութիւնը 1898 յուլիս 2ին ծանուցած էր։ Քէօլնիշէ Զայթունկ կ'ըսէ նաեւ թէ Գերմանիոյ Կայսեր Ֆրանսական յատուկառարկ մը այցելելը և Պ. Լուպէի հետ հեռագիրներ փոխանակելը՝ խաղաղութեան Դեսպանախորհուրդին մէկ վերջանալը կրնայ հմարուիլ, ինչպէս նաեւ Գերմանիոյ ու Ֆրանսայի միջեւ համաձայնութեան մը յառաջանալը։

—Ֆրանսական թերթերը, բայց և նէպռանսիժանէն որ այդ այցելութիւնը առնարգանք մը կը նկատէ Ֆրանսական դրօշին և Բարդիէն որ նոր Ֆաշոտա մը կը համարի, Բարիզի միւս թերթերը տակաւին կարծիք մը չեն յայտներ այդ այցելութեան վրայ։

ԲԱՐԼԻՈՍԵԱՆՆԵՐԸ.—Ապանիոյ կառավարութեան մամուլոգութիւնն կը պատմուի Բարլոսեաններու ընթացքը։ Ֆրանսական սահմանագլուխին վրայ խիստ հսկողութիւն կը կատարուի։ Կ'ըսուի թէ Քարլոսեանները երեսուն միլիոն ֆր.ի չափ գումար մը ունին իրենց տրամադրութեանը տակ։ Վտանգը աւելի մեծցած է սա պատճառով որ Պարսկլոնայի մէջ բարեկարգութիւնը բնաւ վերահաստատուած չէ։ Եկեղեցիներու, վանքերու և թրամուէյներու դէմ յարձակումները կը շարունակուին։ Թատրոնները գոցուած են։

ՈՒԱՇԻՆԿԹՐԼԷՆ կը հեռագրեն թէ Սանթիակոյի (Քուպա) վերաբերմամբ մէկ հեռագրին նայելով, դեղին տենդը երեւան ելլելէն ի վեր հարիւր հոգի բռնուեր են, որոնց 21ը մեռեր են։

ԱՆԳԼԻՈՅ Երեսփ. Ժողովին անդամներէն ազատական Սըր Ճ. Օսթին որ հրաժարած էր ազատական Ընկերակցութեան հետ անհամաձայն գտնուելուն համար, Նորէն ընտրուեր է 2893ի դէմ 5818 ձայնով։ Օլտէմի մէջ ալ երկու ազատականներ ընտրուեցան։

ՊՈՄՊԷՅԷՆ կը հեռագրեն թէ տեղւոյն լրագիրներէն մէկուն տէրը՝ ընիկ մը՝ մէկ տարուան բանտարկութեան դատապարտուեր է կարգ մը յօդուածներու համար զորս անգլիական կառավարութիւնը վնասակար դատած է։

ՅԱԲՈՒՆԻ և օտար տէրութեանց միջև կնքուած դաշնադրութեանց գործադրուելուն առթիւ Միքատոն հրամանագիր մը հրատարակեր է հրաւիրելով ժողովուրդը որ օտարականներու հետ իրենց յարաբերութեանց մէջ յարգեն քաղաքավարութեան պայմանները։ Նախարարներն ալ նոյն մտքով շրջաբերականներ ուղղած են։

ԶՒՆՈՒ արտաքին գործոց Խորհուրդը ծանոյց Բէյքինի Ֆրանսական դեսպանին թէ Մոնկէյէի Ֆրանսական հիւպատոսարանը, որ վերջին չփոթութեանց պահուն քանդուած էր, պիտի վերաշինուի չինական կառավարութեան ծախքովը։

ՆԻԿԷՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ.— Տէլի Քրոնիքլ կը հրատարակէ Նիկէրի արքայական Ընկերութեան բաժնետէրերուն ցանկը։ Գաղթական նախարար Պ. Զէմպլէն հաղար երեք հարիւր բաժին ունի և եղբայրը երկու հաղար։

ՍԱՄՈԱՅԷՆ առնուած վերջին լուրերու նայելով, Մաթաֆա ու Մալիէթոա բոլորովին հաշտուեր են և խաղաղութիւնը վերջնապէս վերահաստատուեր է։

Մ. ՆԱՀԱՆԳԱՑ անկախութեան տարեդարձին առթիւ կատարուած հանդէսներու միջոցին Նիւ Եորքի մէջ հարիւր հոգի վիրաւորուեր են հրազէն պարպած ըլլալով։ Կին մը, հրազէններու պայթումէն սոսկալով, պատուհանէն վար նետուեր և մեռեր է։

ԹՐԱՆՍՎԱԱԼԻ ԽՆԴԻՐԸ.— Բրէթորիայէն կը հեռագրեն թէ Խարհրդարանը հինգշաբթի դանդաղ նիստ մը ունեցեր է։ Քրիւկէր նախագահը բոլոր նախարարները և Օռանժի պետութեան պատուիրակը ներկայ գտնուեր են։ Նիստին արդիւնքը գաղտնի կը պահուի. բայց կը կարծուի թէ Օռանժի պետութեան պատուիրակին առաջարկութիւնները՝ քուէարկութեան իրաւունքին համար՝ պիտի ընդունուին։

ՄՈՎԱԿԱԼ ՏԻՐՈՒԹԻՒՆ, Մանիլայի յաղթականը՝ որ մօտ օրերս Պոլիս պիտի գայ, Ամերիկայի ամէնէն ժողովրդական մարդոցմէն մէկը դարձած է այն օրէն ի վեր՝ ուր սպանիացի Մանթօյօ ծովակալին բովանդակ նաւաբաժինը ոչնչացուց Փիլիպպինոյ ջուրերուն մէջ։ Եւ սակայն, ժողովրդականութիւնը միշտ հաճոյք չէ որ կը բերէ իրեն հետ. յաճախ ամէնէն անտանելի տաղտուկները կը ծնին անկէ, բան մը՝ որուն Տիուէյ ծովակալն ալ համոզուած է այս պահուս։

Երեւակայեցէք, տարիէ մը ի վեր 12 հազար նորածիններ՝ Ամերիկայի այլեւայլ նահանգներուն մէջ իրենց կնքահայրերուն կողմէ Տիուէյ անունով մկրտուած են, և այդ 12,000 նորածիններուն ծնողքը՝ առանձին նամակներով ծովակալին ծանուցած են իրենց զաւակներուն Տիուէյ անունով մկրտուիլը. 12,000 նամակ, մանաւանդ Փիլիպպինեներու մէջ անցուած տաղտկալի օրերու միջոցին, իրաւ որ համբերութեան գործ է ոչ թէ միայն կարդալու, հապա նոյն իսկ պահարանները պատռելու։ Եւ սակայն, ծովակալը համակերպած է իր բաղդին և սիրելիները նոյն իսկ իւրաքանչիւր նամակագրի շնորհակալութիւն յայտնած է սիրուն երկտողներով, առանց բնաւ մը ըսելու թէ իր այդ փոխկոտութիւնը նոր նամակներու գրուելուն պատճառ պիտի ըլլար։ Արդարեւ ծովակալը քանի՛ պատասխանած է, այնչափ շատցած են նամակները, այս անգամ նոյն իսկ այնպիսի անձերու կողմէ որոնք բնաւ զաւակ ունեցած չեն և յաղթական Տիուէյի ձեռագիրը ունենալու մտքով միայն նամանին գրած։

Օր մը՝ վերջապէս ծովակալը չէ կրցած դիմանալ. սպանիական ռումբերուն չրբածը նամակները ըրած էին. Տիուէյ յաղթուած էր անոնցմէ. և իր այդ պարտութիւնն է որ ծանոյց օրին մէկը՝ նամակ մը հրատարակելով Ամերիկայի բոլոր թերթերուն մէջ, ուր կանխաւ շնորհակալութիւն կը յայտնէ այն բոլոր ծնողքներուն՝ որոնք իրենց ծնած և կամ ծնելիք զաւակը իր անունովը պիտի ուզեն մկրտել, եւ կը խնդրէ միեւնոյն ատեն որ ալ իրեն նամակ գրելու ձանձրոյթին չենթարկուին։

Հեռագիր

Ա.ՑՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 11 Յուլիս.—Յուլիս 14ի ազգային տօնին առթիւ, Հանրապետութեան նախագահը ներում պիտի շնորհէ իտալացի զօրավար Ճիլէդարի՝ որ Նիսի դատարանին կողմէ լրտեսութեան համար հինգ տարուան բանտարկութեան դատապարտուած էր։

—Կապիթ տը Ֆրանս այսօր կը հրատարակէ ոստիկանական տեղեկագիր մը՝ որ կը հաստատէ թէ Ազգային Կուսակցութեան երկու պետերը՝ Պ. Պ. Տէռուլէտ և Ժիլ Կէռէն, դրամական նըպաստ կ'ընդունին եղեր Օրլէանի Դուքսէն։

ՎԻԼՆՆԱ.—Թագաւորական ընտրութեանց բարեփոխման ծրագիրը՝ որ այնքան բուռն ընդդիմութիւններ յարոյց, Նահանգային ժողովին մէջ խնդրի առարկայ պիտի ըլլայ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Այսօր Թրանսվաէլէն ստացուած հեռագիրները նուազ լաւատես են վերջին օրերու մէջ ստացուած հեռագիրներէն։ Թրանսվալի կառավարութեան կողմէ եղած զիջումները անբաւական կը նկատուին։ Զինուորական պատրաստութիւնները միշտ փութով առաջ կը տարուին։ Դեր-ծովակալ Սըր Բոսլէքի Հարբիս Տէլագոայի ծովասորին մէջ կը մնայ դեռ. անգլիական նաւաբաժին բոլոր նաւերը հոն պիտի հաւաքուին։ Հարաւ-Ափրիկեան հանքային հրապարակը կայուն է։

ԲԱՐԻԶ.—Կը հաւատան թէ ձօրձաքի պէյ՝ Ֆրանսայի և Պէլճիքայի ամենէն մեծ պանքաներուն հետ զօրաւոր խումբ մը կազմած է որ պիտի աշխատի Պաղտատի երկաթուղիի գիծին չինութեան արտօնութիւնը ստանալ։ Հաւանական է որ Տոյչէ Պանք այդ խումբին միանայ։

ՊՈՒԷՐԼԻՇ.—Ռումանեա էքսքիսիա կը ծանուցանէ թէ ռումանական կառավարութիւնը մօտ օրէն արտաքին փոխառութիւն մը պիտի ընէ՝ երկրին արդի ելմտական վիճակը բարւոքելու համար։

Պայալը Հաուզի հրատարակութիւնները կարդալ Դ.րդ երեսը։

Հրատարակուեցաւ
ՏՈՒՆ. Ն. ՏԱՂԱՒԱՐԵԱՆԻ
ԾՆՆԴԱԿԱՆ ԴՈՐԾԱՐԱՆԱՑ
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ
Պատկերազարդ գործք
362 Գին 6 դրամ. 13—14

Ա Զ Դ

Օսմ. Հաւր. Պարտի Վարչութեան

Օսմ. Հանրային պարտքի վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ, 1314 փետր. 22ի կայս. Իրատէին համաձայն՝ «յաւելուածական» կոչուած թղթադրոշմները (որոնք 1305ին չրջաբերութեան ելած էին) և որոնց վրայ գրուած է թէ ի՛նչ բանի յատկացուած են, այլ ևս մէկ ամիս միայն պիտի կրնան գործածուիլ ներկայ Ազգին թուականէն սկսեալ, նոր թղթադրոշմներուն հետ որոնց հրապարակ հանուիլը ծանուցուած էր մայրաքաղաքիս լրագիրներուն մէջ 1898 յուլիս 15/27ին։ Հետեւաբար, այն բոլոր գրութիւնները որոնք վերոյիշեալ պայմանաժամէն ետքը կընքուած ըլլան 1305ի «յաւելուածական» թղթադրոշմներով՝ օրէնքի հակառակ պիտի նկատուին, և այդ արարքին հեղինակները կանոնական պատիժի պիտի ենթարկուին։ Նոյն կայս. Իրատէին տրամադրութեան համաձայն, այդ թղթադրոշմներէն ունեցողները կամ վաճառողները որոնք մինչեւ այն ատեն գործածած չըլլան զայնս, պիտի կրնան ներկայացնել դրօշմի յատուկ վարչութեան, Դալաթիա, Պալըքհանէ, ուր այդ թղթադրոշմները պիտի փոխանակուին նորերու հետ, մինչեւ երեք ամիս, այս օրէ սկսեալ։ Փոխանակուած նոր թղթադրոշմները՝ ետ առնուած հիներուն հաւաքական արժէքին պիտի համապատասխանեն։

22—30 Տնօրէնութիւն
31 Մայիս (Հ.Տ.) 1899

ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ԴԻՏԱՐԱՆ

29 Յունիս 1899

Կ. ՊՈԼԻՍ.— Ծանուցագրի 761.
Հերմաչափ 24.

Օդը պայծառ.
Կէս օր.— Ժամը 4.22։

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ԴՈՒՐՍ

Հերմաչափ	Զրոյէն վար	Զրոյէն վեր
Տրապիզոն	—	23
Սկամնիկ	—	24
Իզմիր	—	—
Հալեպ	—	—
Էնկիւրիւ	—	—
Պրուսա	—	23
Արհանկել	—	06
Բէյրեսպուրդ	—	18
Մոսկուա	—	12
Բարիզ	—	19
Վիեննա	—	16
Օսկա	—	21
Սոֆիա	—	16
Աթենք	—	25

Սեւ ծովուն վիճակը Քիլիայի մէջ.—Հանդարտ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱՀՄԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	25	13
Ամէնէն բարձր գին	»	25	15 1/2
Ամէնէն վար գին	»	25	13
Ռումէլիի երկաթ. գոց.	Ֆր.	128	25
Ամէնէն բարձր գին	»	128	87
Ամէնէն վար գին	»	128	25

ԲԱՑՕՒՄ 29 Յունիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ֆ. Ղ.	25	13
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	128	25
Օսմանիյէ		419	—
Ռէժի		312	
Օսմ. Պանքա		13	20
Քէռէսթի ժէնէրալ ՕԳՅմ.		2	30
Երկրագործական Պանքա		7	—
Ծօս. ՕՅ. Նանմ է Վալէօռ	Ա. Ո.	3	10
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	22
Թրամուէյ բաժնեթ.		630	—
» Ժուրնանս		240	—
» պարտաթ.	Ֆր.	491	—
Տէրբոսի ջուրի ընկ.	»	301	50
Քարաքի Կ. Պոլսի	»	483	—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	18
Անգլիական ոսկի	»	110	—
Ռոլ էմբէրիալ	»	90	15
Քրիմիոյ	»	51	04
Մէճիտիէ արծաթ	»	107	35
Մէճիտիէ	»	98	—
Ռուպի Ղոշադրամ	Օ. Ո.	8	59

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	07 1/2
» » » էջ	»	109	23
Բարիզ » »	Ֆր.	23	08 3/4
» » » էջ	»	22	98
Գերմանիոյ անտոկոս չէջ	Մարք	18	52
Վիեննա էջ	Ֆիոր.	10	98 3/4

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 10 Յուլիս

Օսմ. Քոնս. Սեռի Ա.	Ա. Ո.	—	—
» » » Բ.	»	46	
» » » Գ.	»	26	25
Դ.) բաց.	»	22	87
) գոց.	»	22	87
Փոխառութիւն Գասասա	»	85	25
Օսմ. 3 1/2 %	»	79	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	12	25
Այտընի երկաթուղի	»	11	—
Եգիպտական Միացեալ	»	105	87
Անգլ. Քոնսոլիտէ		106	68
Հելլենական 5 %	»	43	—
Մոնոբոլ հելլենական 4 %	»	50	—
Ռանթ » 4 %	»	36	—
Ռուլի. փոխառ. 6 % 1888	»	96	—
» նոր » 6 % 1892	»	95	
Քոխան. Բարիզի վրայ	»	25	415
Դրամագեղ	»	3	—

ԲԱՐԻԶ, 10 Յուլիս

Օսմ. Քոնս. Սեռի Դ.) բաց.	Ղրշ.	23	10
) գոց.	»	23	10
» » » Բ.	»	47	40
» » » Գ.	»	26	50
Օսմանիէ	»	419	50
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	128	75
Օսմ. Ռէժի	»	312	—
Օսմ. Կայս Պանքա	»	558	—
Ֆրանս. Ռանթ 3 %	»	101	20
Քէռէսթի Լիոնէ	»	956	—
Պանք տը Բարի	»	—	—
Սուէզի բաժնեթուղթ	»		
Իտալական Ռանթ	»	93	45
Սպանիական արտաքին	»	59	90
Զէք Լոնտոնի վրայ	»	25	190
Դրամագեղ	»	63	—

ՊԵՐԼԻՆ, 10 Յուլիս

Օսմ փոխառութիւն 1888	Մարք	112	75
Ռումէլիի երկաթուղի	»	129	75
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	97	20
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	310

ԱՄԱՌՆԱՑԻՆ ԹԱՏՐՈՆՆԵՐ

Քօնքորտիայի պարտէզի թատրոնին իտալական խումբը այս գիշեր պիտի ներայացնէ La figlia del tambu ro mag giore օրէռա-գօմիքը։

Տ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՍԱՄՆԱԲՈՅԿ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ երեսը

ԱԴԱՄ

«ԳԱԼԻՆՏԷՐԵԱՆ ՆՈՐԱԳԻՏԱՅԻՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆ» անունով այն գործը վերջապէս սկսաւ հրատարակուիլ, որ կ'ուսուցանէ Աստուն և Մանչ տղոց ամէն տեսակ հագուստներ ինչպէս նաեւ Օսմանեան զինուորական ու քաղաքային համազգեստներ Զեմելոնի և ԿԱՐԵԼՈՒ եղանակը, բոլորովին նորագոյն և խիստ դիւրըմբռնելի մեթոտով մը։

Գնողներուն դիւրամատչելի ըլլալու համար՝ ընդհանուր գործը բաժնուած է 3 հատորներու։ Ա. հատորը կը պարունակէ բլոր Դալեոյով հագուստները, իրենց մանրամասնութեամբը։ Գործը ընտիր թղթի վրայ, գեղատիպ 200 մեծադիր էջէ և 48 վիմատիպ տախտակներէ կը բաղկանայ, 250է աւելի արտայայտիչ օրինակներով ու պատկերներով։ Իր դերազանց առաւելութիւնը այն է որ՝ ՁԱՓԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆԱՄԲ եօթը, ինը կամ տասնըմէկ չափով ձեւել կ'ուսուցանէ ամէն կազմուածքի վրայ։ Ա'լ աւելի մատչելի ըլլալու նպատակաւ, Ա. հատորին բաժանորդագրութիւնը բացուած է միայն 3 ամուան համար դէպ (1/2) օսմ. ոսկի կանխիկ։ Թղթատարի ծախքով 60 դահ։

Դիմել միակ կենդրոնատեղին Մ. Գալէնտ

ՊԱՏՊՂ ՀԱՅՈՒՄ
ՎԵՐՋԻՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Հոգեւոր երգեր Հանդերձ եղանակօք, Հայատառ Թուրքերէն։ 214 էջ։ Կը պարունակէ իբր 270 եղանակներ և 313 հոգեւոր երգեր։ Գործը բոլորովին նոր չէ, այլ հին երգարանի մը նոր հրատարակութիւնը՝ վերաքննուած և բարեփոխուած, նաեւ հոխացուած իբր 62 նոր երգերու և 70 նոր եղանակներով յաւելմամբ։ Մասնաւորապէս յանձնարարելի է Թրքախօս Հայոց, նաեւ այն ամէնուն որոնք Թուրքերէն կը կարդան և համ կ'առնեն Թուրքերէն հոգեւոր երգերէ։ Բոլոր երգերը յօրինուած են Աւետ. սկզբունքներու և վարդապետութիւններու համաձայն և կրնան հոգեւորապէս օգտակար ըլլալ Հայ ժողովուրդին ամէն դասակարգերուն անխտիր։ Գին 10 դահեկան։

Նոյն գիրքը առանց եղանակի և մանրագիր, գրպանի համար, էջ 344, գին 5 դահեկան։

Նոյնին խոշորագիրը դարձեալ առանց եղանակի, մանրոյ տակ, ի մտոյդ վաճառելի, գին 6 դահեկան։

Կը ծախուի Պայպ-Հաուսի գրատան մէջ Փինճանճբար Եօգուշլու։ 173

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ
ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
Ամենանին Միջազգային Ընկ.ն կենաց վրայ ապահովագրութեան
Տնօրէնութիւն յԵւրոպա

Բարեկ 1 և 3 Լը Բէլթիէ փողոց (Պուլվար մէ գ'Իդալիէի անկիւնը)։ Ընկերութեան չէնքերն այժմ կը վերաշինուին, որով իր գրասենեակներն առժամաբար փոխադրուած են Նոդռ-Տամ մէ Վիքթուար փողոց Թ. 42։

1898 Յունուար 1ին ամբողջովին իրականացած երաշխաւորութեան պարարտ գումարն է Մէկ Միլիարտ Քսանհազարին Միլիոն ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բանի՝ 4,545,160,943 ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 320 միլիոն։

1898ին հնչուն դրամով վճարելի շահերն են 14,400,000 ֆր.։, 1897ին 1,424,000 ֆր.։ աւելի։

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔ ունի 300,000է աւելի անդամ, որոնք Ընկերութիւնը կը կազմեն, որոնց կլլապահանի Ընկերութիւնն և որոց կը վերաբերին Ընկերութեան բոլոր շահերը։ Սիրէ մասնակից է, և կամ առանձին չէ։ Խիստ շահեկան է ձեզի համար ճանչնալ Ընկերութեան մասնաւոր կարգադրութիւնները։ Սրինակի համար մանրամասն տեղեկութիւններ ուզեցէք իրեն հասութաբեր գործ ապահովագրութեան վրայ որ տարիներն շրջս երաշխաւորեալ տոկոս ունի։ Նոյնպէս տարեվճարներու ետ տալու ձեւով ապահովագրութեան վրայ, ի դէպ մահու որոշեալ ժամանակամիջոցի մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԹՕՒ եւ ԸՆԿ.
Քննիչ-Գատուիրակ
Ա. ԶՈՒԱՅՃԵԱՆ
Վէյլօռա փողոց Վիթալիս խան Ղալաթիա

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերբուլ, Գլասկով, Մէնչէսթրի և Մոս Մոսի գիծ։ Բոնոդ շոգենաւ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	
Բամէէ	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէգրիս	2400
Թէյպը	3000	Սանչիս	2250
Գնանոբուս	3000	Բէրա	2250
Նորոս	3000	Թիֆինբս	2000
Օսմանլի	3000	Գէսբրնկ	1500
Մարիոթիս	2500	Վարէրէ	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՀԻԹՕՒ և ԸՆԿ.
Ուէթոլ խան
ՃԷՄՄ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
568 31, Ճէյմս Սգրիդ Լիվերբուլ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852
Տ՞Ի Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԺՔ
396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
(Եանի Դուկիրան Էֆէնտի Յուլ, Պէր Զէյտինլիք գիւղ)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենաստոյգ ցաւած ակառներն ոչ ոնդէն կը լեցնեն. ցաւ չունենար և թանկագին պարտատոմս պայմանաւ։

Նորահնար եղանակաւ, նուրբ. ճաշակաւոր, և դիմացիկն արհեստական ակառներ կը պատրաստեն, յոյժ և նման բնականի, ցինկ կառուցուածի դէմ դիմադրեն, ծամելուն, և ապա ուղղանալուն երաշխաւորեալ։

Բերանի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ թրմբեցուցիչ գերերու և ամենակատարելագործեալ ատամներու միջոցաւ, առանց ցաւ տանելու հանելու։

Ց. Դ. Ջմեռները կերակի օրերն ալ, (Փետ- 14- 15 ը) ինչպէս նաեւ ամեն օր, (Փետ- 14- 15ին) հիւանդ կընդունին Բերայի գործատեղին։

Գատարդիւզցիք կրնան դիմել իւրեանց ընակարանն, թիւ 1 Եղլիմ Էլլը։

NEVRALGIES Անգար, Ստամոքսի կծկում, Անարիւնութիւն և բոլոր ջղային հիւանդութիւններ մէկ ժամուան մէջ կը բուժուին Տոքթէօր CRONIER-ի ՀԱՆԳՈՒՅՑԱՑԱՒԱՑԻՆ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐՈՒՆ
Տուփը 3 ֆրանք, ճամբու ծախք չառնուիր Paris, դեղարան Robriquet Monnaie փողոց Թիւ 23։ Կը ծախուի նաև բոլոր դեղարաններու մէջ։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ
1899 Մայիս 20էն սկսեալ մինչեւ ցնոր անօրինութիւն

Եւրոպական Եգերէհն Կամուրջ

11 — Միրկ. Բ.հիս. պէպ. արն. զրչ. օրՍ. պշկ. 20
11 — Եսմ. մէզպ. պէօյթ. Քրպ. ենք. սՍն. պօյմ. պիտի հաղորդակցի 43
11 45 Պօյմ. Բ.հիս. պէպ. արն. զրչ. օրՍ. պշկ. 34
11 45 Եսմ. մէզպ. պէօյթ. քրմպ. Քրպ. ենք. մրկ. պիտի հաղորդակցի 46
12 30 Մրկ. Բ.հիս. պէպ. արն. զրչ. օրՍ. պշկ. 18
11 55 Պէօք. պէյզ. բշպ. ենք. գնլ. Բ.Ա.հիս. գնտ. վանք. չնկ. պէյլ. զզկ. Սկտ. 44
12 30 Եսմ. մէզպ. պէօյթ. Քրպ. ենք. սՍէն. պօյմ. պիտի հաղորդակցի պշկ. 40
12 45 Բ.Ա. զվզ. եսմ. մէզ. պէօյթ. Քրպ. պէյզ. 17
բշպ. չպզ. գսլ. Ա. հիս. գնտ. պշկ.
1 15 Պօյմ. Բ. հիս. պէպ. արն. զրչ. օրՍ.պէշ. 20
1 30 Եսմ. մզբ. պէյթտ. Քրպ. ենք. էսրկ. պշկ. 21
2 15 Էսրկ. Բ. հիս. պէպ. արն. զրչ. օրՍ. պշկ. 33
2 03 Բ.Ա. զվբ. եսմ. մզբ. պէյթտ. Քրպ. ենք. 43
սՍէն. պօյմ.
3 10 Պօյմ. Բ. Հիս. պէպ.արն. զրչ. օրՍ. պշկ. 18
2 42 Պէյզբ. պէյզ.բշպ.չնկ. Ա. հր .գնտ. պշկ. 46
4 — Մրբկ.Բ. հիս. պէպ. արն. զրչ. օրՍ. պշկ. 21
4 — Ենմ. մզբ. պէյթտ. Քրպ. ենք. սՍն. պօյմ. 40
4 40 Պօյմ. Բ. հիս. պէպ. արն. զրչ. օրՍ. պշկ. 33
5 30 Եսմ. մզբպ. պէյթտ. Քրպ. ենքբ. մրբկ. 45
Բ. հիս. պէպ. արսվ. օրՍ. պէշկ.
6 30 Պէյզ. ենք. զանլ. մրբկ. Ա. հրս. զանտլ. 20
պէպ. արնվ. չէնկ. պէյլ. Դուզվ. սկիւտ.
6 45 Բ. Ա. զավ. եսմ. մէզբ. պպթտ. Քրպ. ենք 23
սՍէն. պօյմ. Բ. հրս. պէպ. արսվ. Իրչ.
օրՍ. պէշկ.
7 30 Ենմ. մզբ.պպթտ. Քրպ.պպզ. բշպ. ենք.գնլ. 34
Ա. հիս. գնտլ. վնք. չնկ. պէլլ. զզկ. պշկ.
8 36 Բ. Ա. զավ. ենմ. մէզբ. պպթտ. Քրպ. պէյզ 17
բշպ. չպք. զանլ. Ա. հրս. գնտլ. վնք.
չէպ. պէյլ. զուզվ. սկիւտ.
9 — Ենմ. մզբպ. պպթտ. Քրպ. ենքբ. սՍէն. 18
0 — Եչնմ. մէզբ. պէօյթ. Քարպպ. եէնք.
պօյամ. ը. հրսաբ պէշքբ
սիրկ. Բ. հիս. պէպ արն օրՍ պէշկ
10 35 Մրբկ. պօյմ. պէպ. արն. զրչ. օրՍ. 46
11 Ենմ. մէզբ. պէյթտ. Քրպ. ենքբ. մրբկ. 20
Բ. հիս. արն. պէշկ։

Ասիական Եգերէհն Կամուրջ

10 45 Պէյզ. Ա. հիս. գնտլ. վանք. չէնկ. պէյլ. 45
զզկ. սկիտ.
11 15 Պէյզ. փշպհ. չպբլ. զանլ. Ա. հիս. հե-
տեւեալ շոգենաւին պիտի հաղորդակցի
11 45 Ա. հիս. գնտ. վնք. Զնկ. պէյլ. Գզկ. պշկ. 33
12 15 Պէյզ. բշպհ. ենքբ. զանլ. Բ. Ա. հիս. 44
գնտլ. վնքբ. չնկ. պէյլ. զուզվ. սկիտ։
1 30 Պէյզ Փշպհ Զպբլ Գաստ ա Հիս պէշկ։ 17
2 — Ա. հիս. գնտլ. վնքբ. չնկ. պէյլ. զզկ. պշկ։ 34
3 15 Զնկլ. պէյլ. զզկն. սկիտ։ 17
3 — Պէյզ. փշպհ. չպզլ. զանլ. Ա. հիս. պշկ։ 46
3 30 Ա. հիս. գնտլ. վնք. չնկ. պէյլ. զզկ. պշկ։ 34
4 30 Պէյզ. փշպ. չպբլ. գնլ. Ա. հիս։ 44
5 — Ա. հիս. գնտլ. վնքբ. չնկլ. պէյլ. զզկ. պշկ. 43
6 30 Պէյզ. եենք. զանլ. մրբկ. Բ. Ա. Հիս. 19
գնտ. պէպ. արնվ. չնկ. պէյլ. զզկ. սկիտ։
8 — Պէյզ. փշպ. եենք. զանլ. Ա. հիս. գնտլ. 34
վնքբ. չէնկլ. պէյլ. զզկ. պէշկ։
9 15 Պէյզ. փշպ. չպբլ. զանլ. Ա. հիս. գնտլ. 17
վնքբ. Չնկլ. պէյլ. զուզվ. սկիտ։
10 10 Ա հիոարէն ուղղակի կամուրջ։ 45
10 30 Պէյզ. եենքբ. զանլ. Ա. հիս. զանտ. չնկ. 33
պէյլ. զուզվ. սկիտ.
11 10 Վանիզիւղէն ուղղակի կամուրջ։ 34

Կամուրջեն եւրոպական եգերէ

11 45 Պէշկ. օրՍ. զրչ. արն. պէպ. Բ. հիս. 21
պօյմ. ենքբ. Քրպ. պէյթտ. մրբպ. ենիմ։
12 20 պէշկ. օրՍ. արս. պէպ. Բ. հիս. մրբկ. 20
12 45 պէշկ. մրբկ. սՍէն. եենք. Քրպ. պպթտ. 43
մրբպ. եենմ. Բ. Ա. զավաբ։
1 15 ՍրՍ. զրչշ. արն. պէպ. Բ. հիս. մրբկ։ 33
1 20 Սկրտ. Ա. հիս. գնլ. չպբլ. փշպհ. պէյզ. 46
պպթտ։
2 05 պէշ. օրՍ. արնվ. պէպ. Բ. հիս. պօյմ։ 18
2 30 Պշկ.պյմ. ենքբ. Քրպ. պպթտ. մրբ. ենիմ։ 40
3 15 ՕրՍ. արն. պէպ. Բ. հիս. մրբկ։ 21
3 35 Սկիտ. զզկն. օրՍ. պէյլ. չնկլ. արնվ. 23
գնտլ. Ա. Բ. Հիս. գնտ. մրբկ. ենիք.փշպ.
պէյզ. Քրպ. պպրտ. Զզբ. եսմ. Բ. Ա. զվբ։
3 30 Պէշկ. օրՍ. զրչշ. արսվ. պէպ. Բ. հիս. 33
մրբկ։
4 — պէշկ. մրբկ. սՍէն. եենք. Քրպ. պպրտ. 45
մրբպ. ենիմ։
4 45 պշկ. զզկ. պէյլ. չնզլ. արնվ. պէպ. գնտ. 20
Ա. Բ. Հիս. գնտ. սՍէն.ենք. փշպ. պէյզ։
6 — պէշկ. օրՍ. զ չշ. արն. պէպ. Բ. հիս. 34
պօյմ. ենիք. Քրպ. պէյթտ. մրբպ. ենմ.
6 30 Իսկ. քուզվ. պէյլեբ. չէնկէ. քանտ.
ա. հիսաբ քանտ. դէնիք. պէյզբ։
7 — պէշկ. օրՍք. զրչշ. արնվ. պէպ. ը. հիս. 18
մրբկ. սՍէն. եենք. Քրպ. պէյթտ.
մզբպ. ենիմ։
8 30 պշկ. օրՍ. արնվ. պէպ. Բ. հիս. պօյմ. 44
եենքբ. Քրպ. պէյթտ. մզբպ. ենիմ։
9 15 Պէպ. եենք. Քրպ. պպտ. մզբպ. ենիմ։ 21
9 40 պշկ. օրՍ. զրչ. արնվ. պէպ. Բ. հիս. մրբկ 46
10 05 մրբկ. եենք. Քրպ. պպրտ. մզբպ. ենիմ. 40
Բ. Ա. զավբ։
10 20 պէշ. գնտլ. Ա. հիս. զանլ. չպբլ. փշպհ. 43
պէյզ. մզբպ. Բ. Ա. զավբ։
10 35 Պէշկ. օրՍ. զրչշ. արնվ. պէպ. գնտլ. Ա. 23
Բ. հիս. զանլ. մրբկ. ենեք. փշպհ. պէյզ։
10 55 Պէպ. Բ. հիս. պօյմ. սՍէն. եենք. Քրպ. 17
գիրշպ. պէյթտ. մզբպ. ենիմ։
11 20 պէշկ. օրՍ. զրչշ. արնվ. պէպ. Բ. հիս. 18
մրբկ. եենք։
11 45 եենք. Քրպպ. պէյթտ. մէզբպ. ենիմ։ 46
12 — Պէպ. Բ. հիս. պօյամ. սՍէն. եենք։ 33
12 — պէշկ. օրՍ. զրչշ. արնվ. Բ. Հ. եենք։ 33

Կամուրջեն ասիական եգերէ

1 05 Պէշկ. զզկն. պէյլ. չէնկլ. վնքբ. գնտլ. 45
Ա. հիս։
1 20 Սկիտ. ա. հիս. զանլ. չպբ. փշպ. պէյզ։ 46
պէյթտ։
2 35 Սկիտ. զզկն. պէյլ. չնկլ. վնքբ. գնտլ. 34
Ա. հիս։
3 պշկ. Բ. հիս. զանլ. չպբլ. փշպ. պէյզ։ 44
2 45 կամուրջէն ուղղակի Զէնկէլ քէօյ։ 17
3 35 Սկիւտ. զզկն. օրՍ. պէյլ. շէնկլ. արնվ. 23
գնտլ. ա. բ. հիս. գանտ. մրբկ. ենիք. փշպ.
պէյզ. Քրպ. պպրտ. մզբպ. ենմ Բ. ա. զավ։
4 20 ուղղակի վանիք ա հիսաբ։ 43
4 45 պեշ. զզկն. պէյլ. չնկ. արնվ. պէպ. գնտլ. 19
ա. Բ. հիս. զանլ.սՍէն.ենիք. փշպ.պէյզ։
6 30 Սկիա. զզկ. պէյլ. չնկ. գնտլ. ա. հիս. գնլ. 17
ենիք.պէյզ. պպրտ. մզբպ. ենիմ. Բ. ա. զվզ
8 45 պեշ. զզկ. պէյլ. չէնկ. մրբ. գնտլ. ա. 33
հիս. գանլ. չպզլ. փշպհ. պէյզզ։
9 25 Սկիտ. զզկն. պէյբ. չնկլ. վնքբ. գնտլ. 45
ա. հիս.
10 20 պէշկ. գնտլ. ա. հիս. զանլճ. չպզլ. 43
փշպհ. պէյզ. մզբպ. բ. ա. զավաբ։
10 25 պէշգ. զզկն. պէյլ. չէնկլ. մրբ։ 33
10 35 պէշկ. օրՍ. զրչշմ. արնվ. պէպ. գնտլ. 23
բ. ա. հիս. զանլ. մրբկ. ենիք. փշպ. պէյզ։
11 1) պեշ. պէյլ. չէնկ. վնքբ. ա. հիս. փշպ.պզ։45
11 40 սկա.գնտ.ա.հիս.զնլ. չպգ. փշպ.պյզ.պպթտ 44
11 55 պշկ. զզկն. պեյլ.չէնկ.վնքբ.գնտ.ա.հիս։ 20

ՌՕՍԻԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի կայս. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բիթերսպուրկ Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մոռսքայա 37
Ապահովագրութեանց հիւղեր ՀՐԻԵՀ.— ԿԵՆՆԹ.— ՈՒԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.— ԱՐԿՆԹՔ։

Ընկ. դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 10,000,000 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար 82,500,000 »
1895 ի հաստատ 25,000,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ 100,000,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ
Ղալաթիոյ Գրասենեակ (Գիւղեր Մուսաֆա)
Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԷՈՏՕՐ ՐԷԲԷՆ

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.
ELBERFELD (Allemagne)

Somatose
ՍՕՄԱԹՕԶ

Անհամ փոշի | Միմիայն սննդական տարրերը միայն կը պարունակէ

ՍՔԱՆՉԵԼԻ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

Տկար անձերու, տխեղծ մանուկներու, հիւծախտի, այլեւայլ ստամոքսային հիւանդութիւններու, ծննդական վիճակի, տղոց ողնաթերութեան, հիւանդութիւնք ապաքինեցնելու
եւ մանաւանդ
ՔԼՕՐՕԶԻ ՀԱՄԱՐ
Սօմաթօզը, առանց բացառութեան ախորժակ կը բանայ

4 չաթթուան մէջ 8 լիդր կ'աւելցնէ մարմնին ծանրութիւնը
Սօմաթօզը պէտք է ծախուի իրեն յատուկ պահարանով, 25, 50 և 100
320 կրամոց տուփերու մէջ
Կը ծախուի ամէն դեղարաններու մէջ։ Կեդրոնատեղի ՅՕՆ ՌԷՆԹԼ, Պոլիս 23—52

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրատէով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 Թուա՝ ալ
Ծ սէֆէր 1310)

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ Պ. Ալպէր Սիմրնս Ծակոբեան խան, Վէյլօռա փողոց Թիւ 67

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Կ. ՊՈԼԻՍ Եէնի խան, Քարաքէյ Ղալաթիա

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը Եէնի ճամի հանդիպակաց փողոց, Օսմ. Նամակատան դէմը

Դեր-գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զասօխ Մարբուճճիլար, Զաբշըլը խան, Թիւ 21 194

ՍՄԱՍՏԻԷԼՍԷՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԵՐԳԻՆ ՇՈԳԵՆԱՒԻ
Ընդ.ի Հայ, Ֆ. Պոլսոյ և Օրխոյի

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Այպանս	1089	Գօմօ	1497	Նօզզ	1011	Մալմօ	724	Բօզարիս	183
Ալէքթօ	3607	Գանկս	2906	Նրօտնս	1695	Մարէնկս	2273	Ժարֆօ	1113
Անճէլս	1541	Գրբսս	895	Հէրս	775	Մարգէլլս	3709	Ֆիրթս	1735
Ադիսոնս	2377	Ֆեռս	4311	Հիստակս	1581	Մէքքատս	3557	Ֆիլիս	1193
Ֆասանս	1822	Ֆօսֆնս	937	Հինտու	3720	Միլս	1037	Ֆէլբ	1200
Ֆօրստիս	1264	Ֆուրս	2933	Հորաքս	3600	Մանդէպլլս	1735	Քասսս	1328
Գրանս	1076	Ֆրաքս	1713	Հուսվէր	598	Մուրիլլս	2419	Թ. Ուիլսրն	1346
Գրիլնս	841	Ֆինլամս	504	Իսակս	2354	Նէրս	1089	Քօրիս	3827
Գրէթֆալս	4631	Էպրս	2464	Իսաանս	5540	Սֆիս	4100	Թօլէսս	1470
Դէյրս	1671	Էլտրատս	1520	Ջիլնս	1080	Մանքարիս	4036	Քարրիսս	487
Դալիքսս	1337	Իքսաղ	1481	Ջէլսս	1053	Օրլանս	1535	Ուրպինս	2499
Դամէս	1244	Ֆիտս	954	Քօլբինս	2307	Բալէրմս	1637	Վասքս	1914
Դազս	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօվնս	1700	Տէլս	510	Զօլս	1289
Ջիրակս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1058	Բիսպնս	2229	Զոլճուրնս	2398
Միսէրս	1834	Ֆրանչիսքս	4582	Լէքանդս	2272	Ռինանս	1663	Եէտս	1850
Հիս	2697	Գալիլէս	3060	Լիվերպուլս	1643	Ռօլլս	1613	Զէրս	1200
Գոլորատս	4235	Ֆիրանս	1243	Լոնտնս	3191	Ռսէրս	1789		

Թոյլտ շոգենաւը, նաւապետ Ճօնս, ընդհանուր վաճառքով Հրլէն հոս հասած, պարպած և Օտեսա ուղղուորած է։

Լէրէնցս շոգենաւը, նաւապետ Ուինկ, ընդհանուր վաճառքով Հրլէն հոս կ'ըսպասուի յուլիս 10ին (Ն. Տ.)։

Դիմել առ Գրագրակալ Ֆ. Հիլ 8 ԵՆՑ ՐԻՔՕ
Թիւ 17—18. Գիւղեր Մէրկէզ խան, Ղալաթիա

COMP RUSS
NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Գշ. 29 11 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Գշ. 30 12 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժ. 10ին միջօրէէն առաջ (հաղորդակցիլով Աղեքսանդրիա, Բորտ-Սաիտ, Նիգիֆա, Գէրուզ եւ Գիոս)։
Եշ. 1 13 Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ
Եշ. 1/ 3 Ինէպոլու, Սինոպ, Սամսոն, Սուրմենա, Կիրասոն, Ֆրապիզոն, Ռիզէ եւ Պաթում ժամը 1ին յետ միջօրէի։
Ուր. 2 14 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։

ՖԻՐՄԱՆ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
Գոյ ... եղեալ անթամ էջ Բանի Լիվերպուլ և Ֆիլատելֆիա գծ։

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	
Ումպրիա	7718	Գոթնիտ	[illegible]
Խրբանիա	7718	Ամամբրիա	[illegible]
Մէրվիա	7391	Մարատոն	[illegible]
Ալբանիա	7268	Ազրա	[illegible]
Աւստրիա	5557	Մարգարէտ	[illegible]
Գլասգոնիա	5547	Թարտիա	[illegible]
Ռաչիա	4808	Բալտիրա	[illegible]
Վիզիա	4557	Քրնինատա	[illegible]
Ալէբբօ	4118	Մարգարէտ	[illegible]
Ֆլորար	4678	Ֆամանիա	[illegible]
Էդինբուրգ	4614	Լանգանիա	[illegible]
Կանատանիա	4540		

Շերպուրը շոգենաւը, նաւապետ Քապիտան, յուլիս 14ին (Ն. Տ.) Լիվերպուլ հոս կը հասնի ընդհանուր վաճառքով։
Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ գործակալ
Thomas C. Joly
Մէյմանէթիի խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 571

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆԴ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերբուլ և Արեւելեան Ֆիլիս բանոյ շոգենաւեր

Անուանք	Թօնս	Անուանք	
Վիրգորիան	10500	Ֆլավիան	[illegible]
Ադամնիան	10500	Էմիրքէրն	[illegible]
Բէսղրիան	10500	Ասրժ.ան	[illegible]
Լանքասդրիան	9000	Ազնէրիան	[illegible]
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	[illegible]
Թօլսմիան	8000	Ամէնիան	[illegible]
Ջորնիան	8000	Անտալուգիան	[illegible]
Կոսղոնիան	8000	Ազգաշիրն	[illegible]
Ֆիրնինիան	8000	Լէսպիան	[illegible]
Ֆալէրնիան	8700	Մինսօ	[illegible]
Վալսնիան	8700	Գրորդ	[illegible]
Ֆլամինիան	8700	Փասլոն	
Ֆասիան	8500		

Ապրանքի տեղերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ իրենց մաքսատուն հանելու համար իրենց հրահանգը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։
Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՆՈՒՆ
Մէկմահա Ալի փաշա խան, Թիւ 1
Ղալաթիա

Արտօնատէր ՋԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (67)

ԼՈՒԻ ՊՈՒՍՆԱՐ
ԲԱՐԻԶՈՒ ՍՏԱՀԱԿ ՄԸ
ԱՇԵԼԱՐԻ ՇՈՒՐՋԸ
Գ. ՄԱՍ
ՈՐՍԱՆԱՒԸ

«Ահարկու թշնամի մը ունինք այս պահուս դէմերնիս։

«Զօրաւոր է ան՝ քանի որ կառավարութիւն մը կ'օգնէ իրեն։

«Մեզի դէմ կռուելու կը պատրաստուի, առանց զմեզ ճանչնալու։

«Լսեցիք անշուշտ զինքը քիչ մը առաջ։

«Մատնիչ մը կայ արդեօք մեր մէջ որ մեր գաղտնիքները այսպէս ամէնուն բերանն են ինկած։

—Բայց այդ թշնամին ձեր ապագայ փեսա՛ն է, պատասխանեց Հոլիուէյ. ի՞նչ ընելու միտք ունիք ուրեմն։

—Պէտք է որ այդ մարդը վերնայ մէջտեղէն... մմմառ տօն Բէտրօ Եուէքօ, որուն սեւ աչքերուն մէջ կայծակի պէս բան մը շողշողայ։

—Զամապարենք, սէնո՛ր, ընդմիջեց Ժավէրսի, դիտեմ որ կայծակի պէս շուտ ձեռք մը ունիս և վարպետ ես բառին բովանդակ նշանակութեամբ. ապացոյց սա խեղճ Թոմասը՝ զոր անձնասպան բրիր Պուէմի մէջ. սքանչելի կերպով գործեցիք հոն, թէեւ այդ մարդուն մահը չի կրնար փոխարինել այն տաղտուկը՝ որուն ենթարկուած ենք իր անզգուշութեան հետեւանքով։

—Բայց Պ. կոմս, պնդեց Պրաղիլիացին, այդ նոր թշնամին հեռքէն ազատելու համար միջոցները չեն որ կը պակսին մեզի։ Գիշերային յարձակում մը՝ օրինակի համար, արկած մը, հիւանդութիւն մը, վերջապէս ինչ որ ուզէք։

«Ամէն միջոց ունինք ձեռքերնուս տակ. մի՛ միայն ընտրել կը մնայ ձեզի. նշան մը բրէք, և տասը հազար բաղուկներ պիտի բարձրանան իսկոյն։

—Այս անգամուան համար չեմ ուզեր։

—Ձի՞ք ուզէ՞ր...։

—Այո՛։

—Ռա՛ժ տը Տիօս, իրաւ որ չեմ հասկընար բսածնիդ։

—Սիրելի տօն Բէտրօ Եուէքօս, անմիտ մըն ես պարզապէս։

—Ե՞ս..., բայց իմ ազնուական նախահայրերուս պատիւն վրայ...։

—Զգէ քու նախահայրերդ՝ որոնք կոչիկս չափ ազնուականութիւն ունեցած չեն, և ուշադրութեամբ դիս մտիկ ըրէ։

Պրաղիլիացին լռեց՝ ահարկու ծերունիին նայուածքէն դողալով։

—Ե՛ս ալ, շարունակեց Ժավէրսի, ե՛ս ալ ուզեցի սպաննել տալ զայն. երեք անգամ իրեն անանկ դարաններ լարեցի որոնցմէ իրմէ զատ ո՛ և է մէկը չպիտի յայտնէր բնաւ խուսափիլ։ Բայց երեք անգամուն ալ ազատեցաւ, կ'երեւայ թէ անձնօրհ զօրութիւն մը զայն կը պաշտպանէ։ Հիմակուհիմա չենք կրնար զայն սպաննել. իր անխորհուրդ յայտարարութիւններն են որ զինքը փրկեցին։ Իր մահը՝ պարզապէս մեր ընկերակցութեան գոյութիւն ունենալը պիտի հաստատէ։ Եռեսոյ, այն վերագիրները՝ զորս ունենալը յայտարարեց, կրնան դիւրաւ ձեռք ձգուիլ։ այն մարդիկը՝ որոնց քով ի պահ դրած է գանձը, դժուար չէ կաշառելը։

—Ուրեմն ի՞նչ ընելու միտք ունիք, ըսաւ իր կարգին Տուրասքոյի իշխանը։

—Ժամանակ չունիմ ո՛ և է կերպով, ու եթէ կարելի ըլլայ, մեր մէջ առնել զայն. եթէ երբեք դիմադրել ուզէ՝ վտանգել զայն, և մի՛ միայն պէտք եղած ատեն երբ մեր մտքը փոփոխած զգանք, սպաննութեան դիմել։

—Շատ լաւ մտածուած է, ըսաւ Սըր Ֆիլինտէրս։

—Տը Վալրաէօ կը պաշտի աղջիկս, շարունակեց Ժավէրսի, և փոխադարձաբար աղջիկս ալ զայն կը պաշտէ։ Այս կրկնակ սէրէն պիտի ջանամ օգուտ քաղել՝ թշնամին մեր կողմը դարձնելու համար։ կը յուսամ որ աղջիկս հմայքն ու սէրը առայժմ պիտի կուրցնեն զինքը...։

—Բայց կ'ուզէինք գիտնալ թէ ի՞նչ կերպով պիտի գործէք։

—Անշուշտ լաւ կը հասկնաք թէ անգամ մը որ տը Վալրաէօ իր զրահաւորով մեկնի, մեզի դժուար պիտի ըլլայ քայլ առ քայլ իրեն հետեւելով՝ իր գործունէութեան սահմանները ճշդելը։

«Բայց իմ փեսան ըլլալով, անշուշտ ինձի պիտի յայտնէ իր բովանդակ ծրագիրը, ինչպէս նաև այն ճամբան որուն պիտի հետեւի։

«Այն ատեն շատ դիւրին պիտի ըլլայ իր առջեւ միշտ պատուար մը հանելը և միշտ իրեն արգելք ըլլալը։

«Թերեւս յաջորդական անյաջողութիւններ վհատեցնեն զինքը. թերե